

Gemeentehuis van Sint-Joost-ten-Node

SIBELGAS

Opdrachthoudende Vereniging

Zetel van de vereniging:
Gemeentehuis van Sint-Joost-ten-Node

**Verslag van de Raad van Bestuur van 25 juni 2019
aan de Jaarvergadering van de Aandeelhouders**

Jaarrekening 2018
33ste boekjaar

Stadhuis van Brussel

WOORD VOORAF VAN DE VOORZITTERS	6
1 SAMENSTELLING VAN DE OPDRACHTHOUDENDE VERENIGING SIBELGAS	9
1.1 Bestuursorganen	9
1.2 Aangesloten gemeenten	13
1.3 Statutaire aanpassingen	14
1.4 Verslag van de Raad van Bestuur	17
2 BEHEERSVERSLAG 2018	21
2.1 SIBELGAS als Opdrachthoudende Vereniging	21
2.2 Marktwerking	25
2.3 Algemeen beleid van SIBELGAS	37
2.4 Dienstverlening van SIBELGAS	43
2.5 Eandis/Infracx – Fluvius	57
3 FINANCIËLE VERSLAGGEVING	63
3.1 Financieel beleid	63
3.2 Verslag van de Commissaris - IBR	88

Geachte Dames en Heren,

Dit activiteitenverslag van de intercommunale SIBELGAS is het laatste met de foto van het gebouw van de Werkhuizenkaai 16 op de voorpagina.

Inderdaad, de administratieve zetel van SIBELGAS is hier gevestigd geweest vanaf 1969 tot heden. Dit magnifieke gebouw was inderdaad eigendom van IBE-IBG tot 1986 en vanaf dan eigendom van Sibelgas. Nu is deze site eigendom van Sibelga, de Brusselse distributienetbeheerder die de negentien gemeenten groepeerd.

Het secretariaat en de boekhouding van SIBELGAS en I.B.E.G. verhuizen per 31 juli 2019 naar Vilvoorde, de stad waar voortaan ook de maatschappelijke zetels van zowel Sibelgas als I.B.E.G. gevestigd zijn. Achterin dit verslag staat een foto van ons nieuw onderkomen in het 'Tuchthuis'.

Dit activiteitenverslag sluit ook het laatste werkingsjaar van deze legislatuur binnen SIBELGAS af.

Tijdens deze legislatuur hebben zich heel wat wijzigingen voorgedaan, maar de voornaamste was wel de uittreding van onze Brusselse gemeenten uit SIBELGAS en uit IBE-IBG. Deze uittreding was statutair voorzien op 1 juli 2019, maar om nieuwe voordrachten door de Brusselse gemeenten te vermijden na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018, werd overeengekomen de uittreding uit SIBELGAS te beslissen per 26 juni 2018 en uit IBE-IBG per 31 december 2018. De vaste kapitalen in het bezit van onze Brusselse vennoten werden ook op die datum teruggestort.

Terzelfdertijd werd ook beslist om IBE-IBG te fuseren tot I.B.E.G. vanaf 1 april 2019 en om vanaf die datum beide intercommunales, SIBELGAS en I.B.E.G., te verlengen tot 31 maart 2037. De statuten van beide intercommunales werden ook aangepast aan de Vlaamse Regelgeving.

In het licht van de herschikking van de distributiesector in Vlaanderen, was de beslissing tot fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrac een belangrijke stap in de verdere rationalisering van het distributienetbeheer. De idee van een integratie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat samenwerking tussen beide bedrijven op vele terreinen loont en tot een vermindering van de distributiekosten leidt.

Onder impuls van SIBELGAS, en samen met de Vlaamse energie-, kabel- en rioolnetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Infrac West, Inter-aqua, Inter-energa, Inter-media, Iveg, Iveka, Iverlek, PBE en Riobra, ontstond op 1 juli 2018 onze gezamenlijke werkmaatschappij Fluvius System Operator.

Fluvius neemt niet alleen het netbeheer voor aardgas en elektriciteit voor heel Vlaanderen op zich, ook riolerings- en kabelactiviteiten maken daar nu deel van uit. Die multi-utility-aanpak (meerdere nutsvoorzieningen binnen één bedrijf) zal binnen Fluvius voor financiële en operationele efficiëntie zorgen. Daar worden onze klanten en de gemeenten, onze aandeelhouders, alleen maar beter van.

Vandaag bieden we alle 300 Vlaamse gemeenten en hun inwoners toekomstgerichte netwerkoplossingen, warmtenetten, openbare verlichting, telecom en riolering. Ook in de realisatie van hun klimaatdoelstellingen en strijd tegen energiearmoede kunnen ze onverminderd op onze steun en inzet blijven rekenen.

Binnen het distributienetbeheer zijn er belangrijke uitdagingen voor de toekomst. Denk aan het behalen van de doelstellingen in het kader van de energietransitie in Vlaanderen, België en Europa. Zo start vanaf 1 juli 2019 de plaatsing van de digitale energiemeter. Dat is een belangrijk instrument om de verdere overstap van centrale naar decentrale energieproductie te kunnen maken en de netten in dat nieuwe landschap goed en efficiënt te blijven beheren.

We willen in de komende jaren verder van ‘netbeheerder’ evolueren naar een echte “systeembeheerder”, een neutrale speler die alle marktpartijen in het nieuwe energielandschap sterk ondersteunt. Ook onze nieuwe rol als onafhankelijke databeheerder kadert in die opdracht.

Onze dank gaat nu vooral uit naar de vertegenwoordigers van onze Vlaamse en Brusselse vennoten voor de heel lange en hechte samenwerking. Daarbij ook een oprechte dank aan het secretariaat van SIBELGAS en IBE-IBG die al deze wijzigingen en aanpassingen met glans heeft voorbereid en uitgevoerd in samenwerking met het management van Fluvius en hun vele medewerkers.

De Voorzitters

Joseph CORTEN

Jean-Pierre DE GROEF

1. SAMENSTELLING VAN DE OPDRACHTHOUDENDE VERENIGING SIBELGAS

1.1 Bestuursorganen

REGIONAAL BESTUURSCOMITE NOORD (per 31 december 2018)

Voorzitter

De heer DE GROEF Jean-Pierre Burgemeester van Machelen

Leden

De heer ANDRIES Christian Gemeenteraadslid van Wemmel
De heer CLAUS Johan Gemeenteraadslid van Vilvoorde
De heer DE BOECK Emiel Schepen van Meise
De heer DE BOECK William Gemeenteraadslid van Grimbergen
De heer DE RIDDER Stefaan Gemeenteraadslid van Meise
De heer SERKEYN Johan Schepen van Vilvoorde
De heer SMETS Jos Gemeenteraadslid van Grimbergen
De heer TRULLEMANS Johnny Gemeenteraadslid van Machelen
De heer VAN LANGENHOVE Marcel Schepen van Wemmel

Directie IBE-IBG

De heer HUJOEL Luc Directie IBE-IBG
De heer VIAENE Christian Directie IBE-IBG

Deskundigen

De heer BLANCKAERT Guido Vertegenwoordiger van Machelen
Mevrouw BOUDRY Vera Stadssecretaris van Vilvoorde
De heer NOLTINCKX Didier Gemeenteraadslid van Wemmel
De heer SELLESLAGH Chris Schepen van Grimbergen
De heer WOUTERS Jaak Gemeenteraadslid van Meise

Secretariaat

Mevrouw VANDERCRUYSSSE Anita Secretaris
Mevrouw GOOSSENS An Adjunct-secretaris

REGIONAAL BESTUURSCOMITE ZUID (per 30 juni 2018)

Voorzitter

De heer CORTEN Joseph Gemeenteraadslid van Evere

Leden

De heer AKIN Emir Gemeenteraadslid van Ganshoren
De heer AMRANI Mustafa Gemeenteraadslid van Brussel
Mevrouw BARZIN Clémentine Gemeenteraadslid van Brussel
De heer BAUWENS Yvan Gemeenteraadslid van Sint-Gillis
Mevrouw BOMELE NKETO Nicole Gemeenteraadslid van Anderlecht
De heer BOUKANTAR Mohammed Gemeenteraadslid van Brussel
De heer BREYDEL de GROENINGHE Michel Gemeenteraadslid van Elsene
De heer CHEGDANI Hassan Gemeenteraadslid van Elsene
Mevrouw CHRYPANKOWSKA Ewa Gemeenteraadslid van Ganshoren
De heer DEWAELS Pierre Gemeenteraadslid van Jette
De heer HENDRICK Steve Gemeenteraadslid van Jette
De heer INCE Ali Schepen van Evere

1.1 Bestuursorganen

Mevrouw	LAARAJ Touria	Gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
Mevrouw	MAÂTI Naima	Gemeenteraadslid van Brussel
Mevrouw	NEKHOUL Yasmina	Schepen Sint-Gillis
Mevrouw	NOVALET-VAN VOOREN Maria-M.	Gemeenteraadslid van Sint-Gillis
De heer	ÖZDEMIR Mustafa Alperen	Gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
Mevrouw	QUERTON Sophie	Gemeenteraadslid van Schaarbeek
De heer	SAG Seydi	Gemeenteraadslid van Schaarbeek

Directie IBE-IBG

De heer	HUJOEL Luc	Directie IBE-IBG
De heer	VIAENE Christian	Directie IBE-IBG

Deskundigen

De heer	BORREMANS Dirk	Gemeentesecretaris van Evere
De heer	GOGA KOBALÉ NDANGO	Vertegenwoordiger van Sint-Joost-ten-Node
De heer	GOUJARD Claude	Vertegenwoordiger van Jette
Mevrouw	MICHIELS Patricia	Vertegenwoordiger van Anderlecht
De heer	ROYEN Bernard	Vertegenwoordiger van Schaarbeek
De heer	SOPHIE Daniel	Vertegenwoordiger van Brussel
De heer	VAN GELDER Paul	Vertegenwoordiger van Brussel
De heer	VANHOVE Marc	Vertegenwoordiger van Ganshoren

Secretariaat

Mevrouw	VANDERCRUYSSÉ Anita	Secretaris
Mevrouw	GOOSSENS An	Adjunct-secretaris

RAAD VAN BESTUUR (per 31 december 2018 – Sector Noord)

Voorzitter

De heer	DE GROEF Jean-Pierre	Burgemeester van Machelen
---------	----------------------	---------------------------

Leden

De heer	ANDRIES Christian	Gemeenteraadslid van Wemmel
De heer	CLAUS Johan	Gemeenteraadslid van Vilvoorde
De heer	DE BOECK Emiel	Schepen van Meise
De heer	DE BOECK William	Gemeenteraadslid van Grimbergen
De heer	DE RIDDER Stefaan	Gemeenteraadslid van Meise
De heer	SERKEYN Johan	Schepen van Vilvoorde
De heer	SMETS Jos	Gemeenteraadslid van Grimbergen
De heer	TRULLEMANS Johnny	Gemeenteraadslid van Machelen
De heer	VAN LANGENHOVE Marcel	Schepen van Wemmel

Lid met raadgevende stem

De heer	VAN DOORSLAER Gunther	Gemeenteraadslid van Meise
---------	-----------------------	----------------------------

Directie IBE-IBG

De heer	HUJOEL Luc	Directie IBE-IBG
De heer	VIAENE Christian	Directie IBE-IBG

Commissaris

KPMG Bedrijfsrevisoren
 vertegenwoordigd door de heer E. Clinck

Deskundigen

De heer	BLANCKAERT Guido	Vertegenwoordiger van Machelen
Mevrouw	BOUDRY Vera	Stadssecretaris van Vilvoorde
De heer	NOLTINCX Didier	Gemeenteraadslid van Wemmel
De heer	SELLESLAGH Chris	Schepen van Grimbergen
De heer	WOUTERS Jaak	Gemeenteraadslid van Meise

Secretariaat

Mevrouw	VANDERCRUYSSSE Anita	Secretaris
Mevrouw	GOOSSENS An	Adjunct-secretaris

RAAD VAN BESTUUR (per 30 juni 2018 – Sector Zuid)**Ondervoorzitter**

De heer	CORTEN Joseph	Gemeenteraadslid van Evere
---------	---------------	----------------------------

Leden

De heer	AKIN Emir	Gemeenteraadslid van Ganshoren
De heer	AMRANI Mustafa	Gemeenteraadslid van Brussel
Mevrouw	BARZIN Clémentine	Gemeenteraadslid van Brussel
De heer	BAUWENS Yvan	Gemeenteraadslid van Sint-Gillis
Mevrouw	BOMELE NKETO Nicole	Gemeenteraadslid van Anderlecht
De heer	BOUKANTAR Mohammed	Gemeenteraadslid van Brussel
De heer	BREYDEL de GROENINGHE Michel	Gemeenteraadslid van Elsene
De heer	HEGDANI Hassan	Gemeenteraadslid van Elsene
Mevrouw	CHRYPANKOWSKA Ewa	Gemeenteraadslid van Ganshoren
De heer	DEWAELS Pierre	Gemeenteraadslid van Jette
De heer	HENDRICK Steve	Gemeenteraadslid van Jette
De heer	INCE Ali	Schepen van Evere
Mevrouw	LAARAJ Touria	Gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
Mevrouw	MAÂTI Naima	Gemeenteraadslid van Brussel
Mevrouw	NEKHOUL Yasmina	Schepen Sint-Gillis
Mevrouw	NOVALET-VAN VOOREN Maria-M.	Gemeenteraadslid van Sint-Gillis
De heer	ÖZDEMIR Mustafa Alperen	Gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
Mevrouw	QUERTON Sophie	Gemeenteraadslid van Schaarbeek
De heer	SAG Seydi	Gemeenteraadslid van Schaarbeek

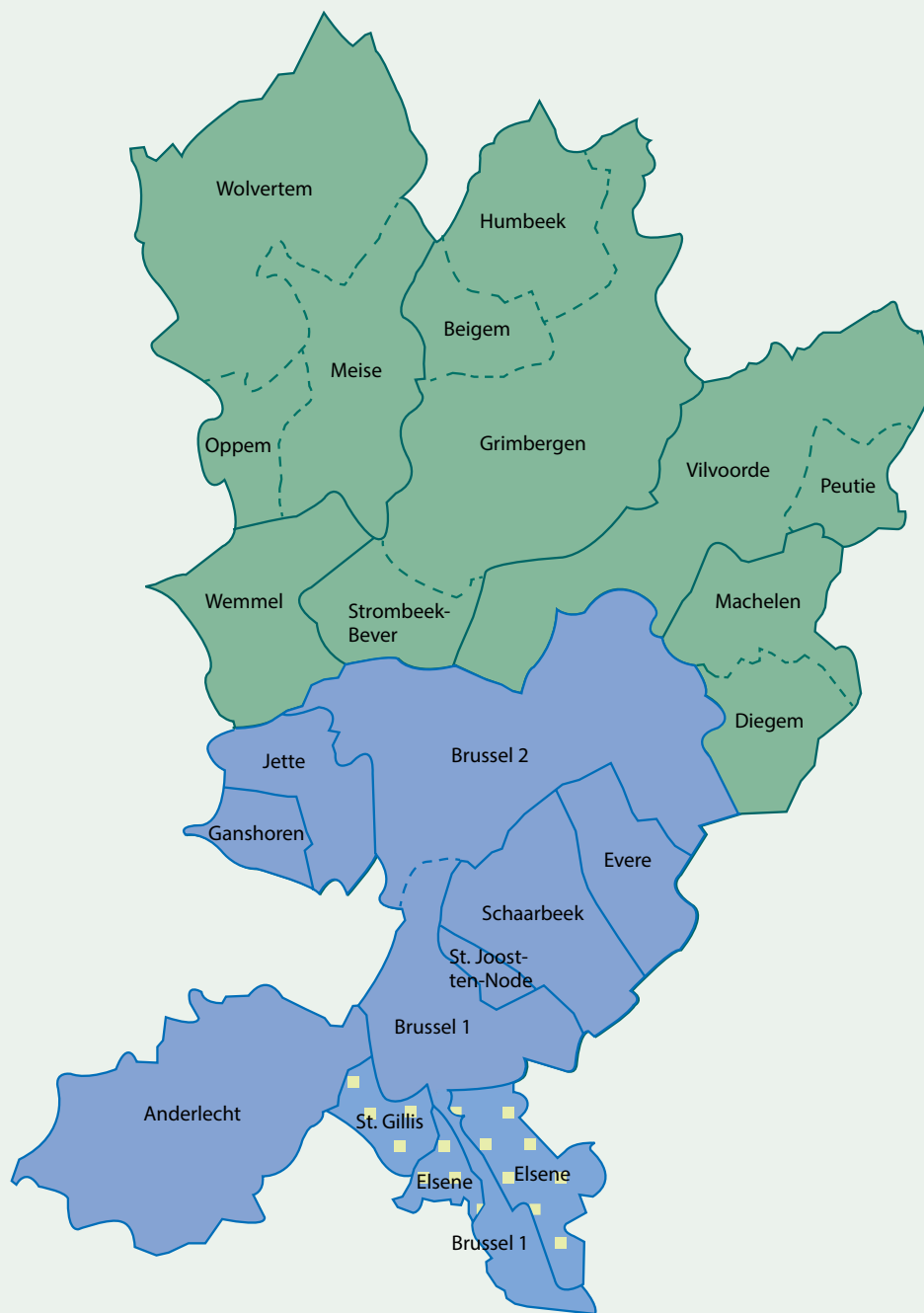
Deskundigen

De heer	BORREMANS Dirk	Gemeentesecretaris van Evere
De heer	GOGA KOBALÉ NDANGO	Vertegenwoordiger van Sint-Joost-ten-Node
De heer	GOUJARD Claude	Vertegenwoordiger van Jette
Mevrouw	MICHIELS Patricia	Vertegenwoordiger van Anderlecht
De heer	ROYEN Bernard	Vertegenwoordiger van Schaarbeek
De heer	SOPHIE Daniel	Vertegenwoordiger van Brussel
De heer	VAN GELDER Paul	Vertegenwoordiger van Brussel
De heer	VANHOVE Marc	Vertegenwoordiger van Ganshoren

1. SAMENSTELLING VAN DE OPDRACHTHOUDENDE VERENIGING SIBELGAS

1.2 Aangesloten gemeenten

- Gemeenten uitgebaat door SIBELGAS als distributienetbeheerder
- Gemeenten SIBELGAS uitgebaat door SIBELGA (tot 26/06/2018)
- R.D.E. vennoot SIBELGAS uitgebaat door SIBELGA (tot 26/06/2018)

Aangesloten gemeenten

voor gas en elektriciteit

Brussel 1
Brussel 2
Evere
Ganshoren
Grimbergen
Jette
Machelen
Meise
R.D.E. - Sint Gillis
Schaarbeek
Sint-Joost-ten-Node
Vilvoorde
Wemmel

voor gas

Anderlecht

voor elektriciteit

R.D.E. - Elsene

1. SAMENSTELLING VAN DE OPDRACHTHOUDENDE VERENIGING SIBELGAS

1.3 Statutaire aanpassingen

Oprachthoudende Vereniging beheerst door het Decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking.

Rechtspersonenregister (RPR): 0229 921 078 (voorheen het register der burgerlijke vennootschappen die de vorm van de handelsvennootschap hebben aangenomen onder: Brussel nummer 721).

B.T.W.-nummer: BE 229.921.078

Zetel van de vennootschap: Stadhuis van Vilvoorde Administratieve zetel: Werkhuizenkaai 16 te 1000 Brussel

Gemachtigd bij:

- Koninklijk Besluit van 17 december 1986, aangevuld bij Koninklijk Besluit van 17 maart 1987;
- Besluit van de Vlaamse Executieve van 17 december 1986, aangevuld bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 5 maart 1987.

Opgericht op 19 december 1986 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 14 januari 1987 onder nummer 870114-417/418.

- Statuten goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 19 mei 1987 en bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 5 maart 1987 en gepubliceerd in de Bijlage van het Belgisch Staatsblad van 17 januari 1987 onder nummer 870114-3/4;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 27 mei 1988 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 18 juni 1988 onder nummer 880618-320/321, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 30 mei 1991;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 15 december 1989 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 10 januari 1990 onder nummer 900110-493/494, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 30 mei 1991;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 29 maart 1990;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 28 maart 1991;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 31 mei 1991 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 2 juli 1991 onder nummer 910702-85/96, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 30 september 1993;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 22 november 1991;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 28 oktober 1993 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 december 1993 onder nummer 931216-202/203, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 25 februari 1994;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 25 november 1994 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 22 december 1994 onder nummer 941222-467/468, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 24 maart 1995;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 26 april 1996;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 26 april 1996 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 18 juni 1996 onder nummer 960618-275/276, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999 en bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 september 2001;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 24 mei 1996 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 27 juni 1996 onder nummer 960627-163/164, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999 en bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 september 2001;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 2 december 1996 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 21 december 1996 onder nummer 961221-472/473, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999 en bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 september 2001;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 23 mei 1997 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 21 juni 1997 onder nummer 970621-1/2, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 3 juli 1997 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 9 augustus 1997 onder nummer 970809-223/224, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 9 juli 1999 en bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 september 2001;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 5 maart 1998;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 18 maart 1999;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 30 augustus 1999;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering op 25 mei 2000 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 29 juni 2000 onder nummer 20000629-117/118;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 15 januari 2001;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 22 maart 2001;

- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 31 mei 2001 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 25 november 2002 onder nummer 20021125-117/0141487, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 7 oktober 2002;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur op 29 januari 2002;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 26 februari 2002 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 27 maart 2002 onder nummer 20020327-97/98, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 7 oktober 2002;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 28 mei 2002 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 22 juni 2002 onder nummer 20020622-498/499, goedgekeurd bij Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 7 oktober 2002;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 24 september 2002 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 oktober 2002 onder nummer 20021016/012747;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 17 december 2002 volgens akte gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 13 januari 2003 onder nummer 20030113/0005127;
- Statuten gewijzigd door de Raad van Bestuur van 20 mei 2003;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 27 mei 2003 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 19 juni 2003 onder nummer 20030619/0067674;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 16 december 2003 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 6 februari 2004 onder nummer 20040206/0019670;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 14 december 2004 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 3 februari 2005 onder nummer 20050203/0021311;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 20 december 2005 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 30 januari 2006 onder nummer 20060130/0023010;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 27 juni 2006 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 31 juli 2006 onder nummer 20060731/0123845;
- Statuten gewijzigd door de Jaarvergadering van 26 juni 2007 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 27 juli 2007 onder nummer 20070727/0112629;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 18 december 2007 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 januari 2008 onder nummer 20080116/0008921;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 24 juni 2008 volgens akte gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 15 juli 2008 onder nummer 20080715/0117306;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 15 december 2009 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 14 januari 2010 onder nummer 20100114/10007319;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 14 december 2010 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 3 januari 2011 onder nummer 20110103/11000056;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 28 juni 2011 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 27 juli 2011 onder nummer 20110727/11112342;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 17 december 2013 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 22 januari 2014 onder nummer 14021589;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 16 december 2014 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 14 januari 2015 onder nummer 15006551;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 december 2014 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 30 januari 2015 onder nummer 15016464;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 30 juni 2015 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 28 juli 2015 onder nummer 15108484, maar niet goedgekeurd door de toezichhoudende overheid in gevolge een beslissing van 12 oktober 2015 conform artikel 40 van het Decreet en ten gevolge hiervan niet uitvoerbaar;
- Statuten gewijzigd door de Buitengewone Algemene Vergadering van 28 maart 2017 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 28 april 2017 onder nummer 17061516.
- Statuten gewijzigd door de eerste buitengewone algemene vergadering van 26 juni 2018 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 17 juli 2018 onder nummer 18116122.
- Statuten gewijzigd door de tweede buitengewone algemene vergadering van 26 juni 2018 volgens akte bekendgemaakt in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 17 juli 2018 onder nummer 18116124.

1. SAMENSTELLING VAN DE OPDRACHTHOUDENDE VERENIGING SIBELGAS

1.4 Verslag van de Raad van Bestuur

Mevrouwen, Mijne Heren,

Conform het wetboek van vennootschappen brengen wij hierbij op financieel en boekhoudkundig vlak verslag uit over de werking van onze opdracht houdende vereniging. U vindt hierna de jaarrekening over het boekjaar 2018 welke bestaat uit de balans, de resultatenrekening, de resultaatverwerking en de toelichting met inbegrip van de waardeeringsregels, boekhoudkundige besluiten en nog enkele aanvullende inlichtingen.

Graag vullen wij deze documenten aan met de volgende bijkomende informatie.

De VREG heeft einde augustus 2018, na een openbare raadpleging, een beslissing geveld over de grootte en de bestemming van de regulatoire saldi over de periode 2010–2014. Daarbij werd beslist om de definitieve saldi rond de niet-beheersbare kosten volledig aan de tarieven toe te kennen en de saldi van de beheersbare kosten voor de jaren 2010 en 2011 voor de helft en voor de jaren 2012 tot en met 2014 volledig aan de tarieven, m.a.w. de eindklant, toe te wijzen met verrekening in de boekjaren 2019 en 2020. De Raad van Bestuur kon evenwel niet akkoord gaan met de vooropgestelde behandeling van de saldi van de beheersbare kosten. Op de Raad van Bestuur van september 2018 werd beslist een verzoekschrift tot vernietiging van de beslissingen van de VREG in te dienen bij de geëigende instanties.

Het Hof van Beroep te Brussel heeft op 27 februari 2019 in deze zaak de vraag van de distributienetbeheerders tot vernietiging van de VREG-beslissing van augustus 2018 inzake de omvang en de toewijzing van de regulatoire saldi 2010-2014, ontvankelijk verklaard maar als ongegrond afgewezen.

De beslissing, over resultaten van het verleden, werd boekhoudkundig verwerkt door opname van de kosten onder de rubriek “niet-recurrente bedrijfskosten” (4.464.426,73 euro) met als tegenpost de overlopende rekeningen met betrekking tot de regulatoire saldi over de door de CREG gereguleerde periode. In dit kader werd het gedeelte van de bonus op de beheersbare kosten voor 2013 en 2014 voor een totaal bedrag van 1.406.933,04 euro eveneens finaal in resultaat opgenomen via de niet-recurrente bedrijfsopbrengsten.

De regulatoire saldi voor de periode 2010-2014 bedragen per 31 december 2018 nog 10.959.283,23 euro.

Regulatoire saldi periode 2015-2018

De regulatoire saldi voor deze periode per 31 december 2018 betreffen respectievelijk:

- 2015: 415.693,75 euro
- 2016: 1.609.888,60 euro
- 2017: 293.692,11 euro
- 2018: -76.145,84 euro

Wat de rapportering over de resultaten 2015, 2016 en 2017 betreft dient opgemerkt te worden dat deze regulatoire saldi finaal bevestigd werden. De openstaande balansposten voor 2018 werden berekend conform het VREG model.

Op 24 augustus 2016 legde de VREG de tariefmethodologie voor de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders voor de periode 2017-2020 vast volgens de regelgeving in het Energiedecreet. De tariefmethodologie omvat de regels, de berekeningen en de rapporteringen waarmee de tarieven voor elektriciteits- en aardgasdistributie worden bepaald.

In de VREG-methodologie bestaan er exogene, niet-exogene, overige kosten en regulatoire saldi.

Het inkomen van een distributienetbeheerder uit zijn distributienettarieven zal enerzijds dienen ter dekking van zijn exogene kosten en anderzijds van zijn niet-exogene kosten.

De ontstane saldi tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten ter dekking van deze exogene kosten zijn voor rekening van de distributienetgebruikers. De niet-exogene kosten zijn onderhevig aan een inkomstenregulering waarin door de VREG een kapitaalkostenvergoeding wordt opgenomen. De overige kosten zijn voor rekening van de distributienetbeheerder.

De VREG zal een toegelaten inkomen uit periodieke distributienettarieven bepalen per distributienetbeheerder en per jaar van de reguleringsperiode met onderscheid tussen exogene, niet-exogene en overige kosten.

Hierbij vestigen wij de aandacht op het feit dat de overgedragen saldi met betrekking tot het boekjaar 2018 zo goed mogelijk werden ingeschat, rekening houdende met alle beschikbare informatie. Er zal echter maar zekerheid zijn over deze bedragen na de definitieve goedkeuring van deze saldi door de VREG. Deze onzekerheid omvat dat de controle door de regulator nog aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende delta's die dan achteraf nog dienen verwerkt te worden via aanpassingen van het regulator actief/passief of via het resultaat van het volgende boekjaar.

Binnen onze opdrachthoudende vereniging werd een positief resultaat gerealiseerd van 3.621.931,70 euro. Vertrekkende van dit resultaat wordt in de resultaatverwerking globaal een bedrag van 5.176.803,42 euro onttrokken aan het eigen vermogen zodat wij voorstellen 8.798.735,12 euro als vergoeding van het kapitaal toe te kennen.

De raad van bestuur stelt bijgevolg een uitkering van dividend voor die in globaliteit in lijn ligt met de eerder aan de deelnemers van de opdrachthoudende vereniging opgegeven begrotingsvooruitzichten.

Op 1 juli 2018 kwam een fusie door overname van Infrac cvba door Eandis System Operator cvba tot stand. De vennootschap die op die manier ontstond, wijzigde meteen ook zijn naam in Fluvius System Operator cvba.

De beide voormalige werkmaatschappijen Eandis System Operator en Infrac (samen met hun geassocieerde distributienetbeheerders) 'verdeelden' tot voor kort de Vlaamse markt voor de energiedistributie onder elkaar. Geleidelijk aan groeide bij beide groepen het besef dat hun gedeelde belangen groter waren geworden dan de voordelen van een aparte, concurrentiële opstelling naar de Vlaamse steden en gemeenten. De grote uitdagingen die gepaard gaan met de energietransitie, zware investeringen in riolering en andere worden immers best aangepakt in een structuur die een maximum aan schaalvoordelen en synergieën kan bieden.

Met deze integratie komen Infrac en Eandis ook tegemoet aan wat de Vlaamse Regering in haar visienota's had verwoord over hoe zij de toekomstige structuren in de Vlaamse energiesector zag.

Fluvius cvba was opgericht op 27 december 2016 door Eandis System Operator en Infrac met de bedoeling concrete onderlinge synergieën te ontwikkelen ter ondersteuning van het distributienetbeheer en andere activiteiten. Daarbij kreeg de slimme meterketting prioriteit.

Voor Fluvius geldt dat de fusie van zijn beide aandeelhouders leidde tot een situatie waarin alle aandelen in één hand verzameld worden. Daarom werd beslist tot ontbinding met invereffeningstelling van deze vennootschap. Dit gebeurde op 28 mei 2018.

Er werden nooit activiteiten uitgeoefend of omzet geboekt in Fluvius cvba.

Warmte@Vlaanderen cvba was opgericht op 18 mei 2016. De vennootschap stond onder bepaalde voorwaarden in voor de distributie en de levering van warmte. Ze had als opdracht de bouw en het onderhoud van installaties die nodig zijn voor deze warmte-activiteit. De aandeelhouders van Warmte@Vlaanderen waren Eandis System Operator en Infrac, elk voor 50 %. Gelet op de fusie van Eandis met Infrac en het feit dat daardoor alle aandelen van Warmte@Vlaanderen in één hand terecht kwamen, werd beslist deze vennootschap formeel te ontbinden met invereffeningstelling.

Deze stap werd gezet op 27 april 2018.

Ook deze vennootschap heeft nooit operationele activiteiten uitgeoefend; er werd evenmin omzet geboekt in Warmte@Vlaanderen.

Er dient geen melding gemaakt te worden van enig belangenconflict bij leden van de Raad van Bestuur.

Verder hebben wij geen kennis van feiten en/of gebeurtenissen die zich kunnen voordoen en die een belangrijk impact zouden kunnen hebben op het resultaat of de staat van activa en passiva van onze opdrachthoudende vereniging met betrekking tot het jaar 2018.

De Raad van Bestuur
12 maart 2019

2. BEHEERSVERSLAG 2018

2.1 SIBELGAS als Opdrachthoudende Vereniging

Gewone Algemene Vergadering

De Gewone Algemene Vergadering samengekomen op 26 juni 2018 heeft de hierna volgende beslissingen genomen:

- verslagen van de raad van bestuur en van de commissaris over het boekjaar 2017;
- goedkeuring van de jaarrekening afgesloten op 31 december 2017 (balans, resultatenrekening, winstverdeling, boekhoudkundige besluiten en waarderingsregels);
- kwijting te verlenen afzonderlijk aan de bestuurders en aan de commissaris met betrekking tot het boekjaar 2017;
- volmachtverlening inzake bestellingen van SIBELGAS aan Eandis System Operator cvba en Fluvius cvba.

Buitengewone Algemene Vergaderingen

Eerste **Buitengewone Algemene Vergadering** van 26 juni 2018 heeft volgende beslissing genomen:

- wijziging van het artikel 49: namelijk de wijziging van de vervroegde uittredingsdatum van de gemeenten behorende tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in een uittreding met onmiddellijke ingang op 26 juni 2018.

Tweede **Buitengewone Algemene Vergadering** van 26 juni 2018 heeft volgende beslissingen genomen:

- verschuiving van de einddatum van de statutaire duurtijd van SIBELGAS van 9 november 2019 naar 1 april 2019, onder opschortende voorwaarde van een positieve beslissing van de Vlaamse regering met betrekking tot de gevraagde verschuiving;
- verlenging van de statutaire duurtijd van SIBELGAS vanaf 1 april 2019 tot en met 29 maart 2037;
- goedkeuring van de aanstelling van Fluvius System Operator cvba als werkmaatschappij en dit voor de duur van de aanwijzing van SIBELGAS;
- wijziging van de statuten en van de bijlagen van SIBELGAS ingevolge voormelde beslissingen.

Buitengewone Algemene Vergadering van 18 december 2018 heeft volgende beslissingen genomen:

- bespreking in het kader van artikel 44 van het Vlaamse decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking van de te ontwikkelen activiteiten en de te volgen strategie voor het boekjaar 2019 alsok van de door de Raad van Bestuur opgestelde begroting;
- benoeming van de heer Frederic Poesen ter vervanging van de heer Erik Clinck als commissaris.

Overzicht van de belangrijkste beslissingen van de Raad van Bestuur in 2018 na gunstig advies van het Sectorcomité Noord en het Sectorcomité Zuid

- balans- en resultatenrekening van het boekjaar 2017;
- beheersverslag over het jaar 2017;
- voorschot op dividenden boekjaar 2018;
- goedkeuring overeenkomst van dading IVEG – TGEK - SIBELGAS; uittreding TGEK;
- borgstelling m.b.t. thesauriebewijzenprogramma;
- aanpassing algemene aansluitingsvoorwaarden;
- erkenning door de VREG van Fluvius System Operator;
- verlenging conventie Synergrid.

2. BEHEERSVERSLAG 2018

2.2 Marktwerking

Decreet lokaal bestuur

In lijn met het 'Decreet lokaal bestuur' (DLB) werden enkele statutenwijzigingen doorgevoerd door de Algemene Vergadering van 26 juni 2018. Immers, op voorstel van het Vlaamse Parlement, besliste de Vlaamse Regering tot bekrachtiging en afkondiging van het decreet over het lokaal bestuur op 22 december 2017. Het voormalige Decreet Intergemeentelijke Samenwerking (DIS) werd geïntegreerd in titel 3 van het nieuwe decreet lokaal bestuur (art. 388 tot art. 473). De wijzigingen ten opzichte van het DIS betreffen onder meer de modaliteiten tot uittreding naar aanleiding van een fusie van gemeenten, de bepaling van het aantal bestuurders, de mogelijkheid tot het aanstellen van onafhankelijke bestuurders, maximum twee derde van de bestuurders is van hetzelfde geslacht, de mogelijkheid om in functie van het faciliteren tussen de Raad van Bestuur en de deelnemers een Algemeen Comité op te richten, alsook de begrenzing van de presentiegelden tot het niveau in de gemeenteraden.

Niettegenstaande 2018 een verkiezingsjaar was, werd toegestaan dat opdrachthoudende verenigingen binnen de energiesector statutenwijzigingen konden doorvoeren in de loop van 2018 indien het een vereenvoudiging van het distributienetbeheer betreft of met betrekking tot de samenstelling en benoeming van bestuurders. Mits te voldoen aan bepaalde voorwaarden, kon ook een verschuiving van de einddatum van 9 november 2019 naar 1 april 2019 worden doorgevoerd.

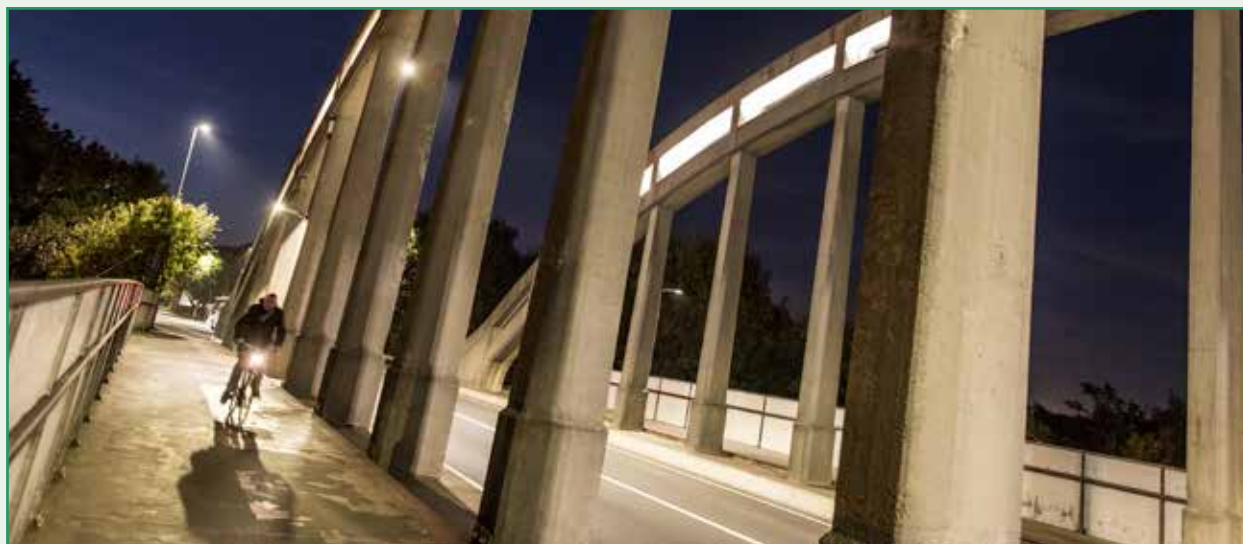
Vastleggen statutaire einddatum en duurtijd

Voor 10 opdrachthoudende verenigingen (OV's) en DNB's, namelijk Gaselwest, IMEA, Imewo, Infrac West, Inter-energa, Intergem, Iveg, Iveka, Iverlek en SIBELGAS, was de vervaldag statutair vastgelegd op 9 november 2019.

Het artikel 603 van het Decreet lokaal bestuur voorziet de mogelijkheid voor de OV's die overeenkomstig artikel 4.1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 werden aangewezen als distributienetbeheerder, om in de loop van het jaar 2018 door hun Algemene Vergadering een verzoek te laten richten aan de Vlaamse Regering om in te stemmen dat de einddatum van de statutaire duur verschoven wordt naar 1 april 2019.

Omwille van de continuïteit en stabiliteit van de vertegenwoordiging en uniformiteit binnen het energielandschap bij alle DNB's, werd aan de Algemene Vergaderingen van de 10 betrokken OV's/DNB's verzoekt de eindduur te verschuiven naar 1 april 2019, mits de Vlaamse Regering bij gemotiveerd besluit hiermee instemt.

Daarnaast werd ook de verlenging van de duurtijd van de opdrachthoudende verenigingen (OV's) met maximaal 18 jaar ter goedkeuring voorgesteld conform artikel 603 van het DLB. Door die verlenging, met ingang van 1 april 2019 tot 29 maart 2037, zouden alle OV's/DNB's binnen Fluvius eenzelfde einddatum hebben.

Distributenettarieven – stand van zaken

Periodieke tarieven

De VREG legde in 2017 via zijn tariefmethodologie een inkomensplafond op aan de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributenetbeheerders, die op basis hiervan hun tariefvoorstellen indienden. Na controle van deze voorstellen heeft de VREG de distributenettarieven voor 2018 goedgekeurd.

Daarnaast werd het tariefvoorstel 2019 ingediend bij de VREG. Het globale gemiddelde distributietarief bij de DNB's met Fluvius als werkmaatschappij voor 2019 daalt voor elektriciteit met 10 % en voor gas met 7 % t.o.v. 2018.

Capaciteitstarief

SIBELGAS heeft via zijn werkmaatschappij in 2018 verdere stappen gezet in de voorbereidingen voor de omschakeling in de nabije toekomst naar een distributenettarief dat geheel of gedeeltelijk gebaseerd is op 'capaciteit'. De Vlaamse distributiesector is er immers van overtuigd dat een dergelijk tarief, dat uitgaat van het door een gebruiker gevraagde vermogen in plaats van het loutere verbruik in kWh, een betere weerspiegeling vormt van wat vandaag in feite voor een DNB de kosten veroorzaakt. SIBELGAS zal vanuit zijn specifieke rol en jarenlange expertise het gesprek met de energieregulator VREG blijven aangaan om te komen tot een voor alle betrokkenen aanvaardbaar en voldragen capaciteitstarief.

Consultaties VREG wijziging tariefmethodologie 2017-2020

De VREG wenste de tariefmethodologie over de distributenettarieven 2017-2020 aan te passen en hield hierover een openbare raadpleging. Dat werd o.a. ingegeven door de vraag van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributenetbeheerders om een beroep te mogen doen op één gezamenlijke werkmaatschappij (Fluvius System Operator cvba). Het

objectief van de VREG is daarbij voornamelijk gericht op een verlaging van de distributenettarieven voor elektriciteit en aardgas teneinde door middel van te realiseren efficiëntiewinsten ingevolge de fusie van werkmaatschappijen, de zogenaamde x'-factor.

In een tweede beslissing van de VREG werden de totale jaarlijkse netto kostenbesparingen voor de jaren 2019 en 2020 becijferd die in de zgn. x'-factor moeten worden verrekend. Het betreft een jaarlijkse lineaire kostenbesparing van 25,5 miljoen euro waarvan 17,0 miljoen euro voor de activiteit elektriciteitsdistributie en 8,5 miljoen euro voor de activiteit aardgasdistributie. De beslissing van de VREG leidt tot een hogere opgelegde besparing (x'-factor) dan de vanuit het management bottom-up opgebouwde mogelijke en haalbare synergiebesparing.

Bij brief van 5 oktober 2018 heeft Fluvius bezwaren geformuleerd en gevraagd of de VREG bereid was deze beslissing op korte termijn te herzien. Bij brief van 11 oktober heeft de VREG aangegeven dit te agenderen op zijn Raad van Bestuur van 19 oktober, zonder dat dit evenwel de positie van de VREG dienaangaande heeft veranderd. De Raad van Bestuur van SIBELGAS heeft beslist om tegen deze beslissing in beroep te gaan en een uitspraak ter zake wordt verwacht in het eerste semester van 2019.

Consultaties VREG over criteria regionaal objectieveerbare tariefverschillen

De VREG hield van 7 mei tot en met 30 juni 2018 een consultatie over een voorstel van criteria waarmee regionaal objectieveerbare verschillen (ROV's) in de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributenetten zullen geïdentificeerd worden. Het Energiedecreet vraagt de VREG om te kijken naar ROV's bij de opmaak van de tariefmethodologie, vanaf de invoering van een capaciteitstarief. Op dit ogenblik is er nog geen kader m.b.t. ROV's.

Als criteria wenst de VREG bijvoorbeeld dat de verschillen niet kunnen beïnvloed worden, dat ze blijvend zijn en voldoende significant zijn voor wat betreft hun impact op de kosten van een distributenetbeheerder. De VREG wenst de ROV's per volgende reguleringsperiode te kunnen vaststellen zonder retroactief in te grijpen. Na de consultatie wil de VREG met behulp van de finale criteria onderzoeken of er verschillen zijn die in aanmerking komen om erkend te worden als ROV.

Historische saldi

De VREG heeft op 28 augustus 2018 voor alle distributienetbeheerders de regulatoire saldi uit de elektriciteits- en aardgastarieven voor de periode 2010-2014 vastgesteld en ook de bestemming ervan bepaald. De saldi voor de periode 2010-2011 gaan voor de helft naar de klanten (= tariefvermindering) en voor de helft naar de aandeelhouders. De saldi voor de periode 2012-2014 komen integraal in mindering van het tarief. De Raad van Bestuur van SIBELGAS heeft beslist om tegen deze beslissing in beroep te gaan. Intussen heeft het Hof van Beroep op woensdag 27 februari 2019 het beroep van de DNB's ontvankelijk maar ongegrond beoordeeld.

Niet-periodiek distributietarief

Dit zijn de forfaitaire prijzen voor de tussenkomsten voor verkavelingen, foorkasten, feestverlichting, op-laadeilanden, werken voor gemeenten en derden, voor standaardmaterialen en werken aan openbare verlichting, lampvervangingen (ex-Eandis-DNB's), tussenkomsten voor niet-standaard gascabines, huur en onderhoud bestaande reduceerinstallaties (ex-Infrac-DNB's) en tarieven voor kermisaansluitingen elektriciteit (ex-Infrac-DNB's). Deze nieuwe tarieven werden goedgekeurd en zijn van toepassing vanaf 1 januari 2019 en staan gepubliceerd op www.fluvius.be.

Verder kon door een procesaanpassing binnen ex-Eandis System Operator cvba de tariefwissel van een tweevoudig uurtarief (TUT) naar normaal tarief (NT) gerealiseerd worden met behoud van de geïnstalleerde meter. Hierdoor kunnen de betrokken netgebruikers een voordeliger tarief bekomen. Deze nieuwe dienstverlening kadert in de integratie-analyses naar Fluvius System Operator.

Bevestiging aanduiding Fluvius System Operator als werkmaatschappij

Door de fusie door overneming van Infrac cvba door Eandis System Operator cvba ontstaat één unieke werkmaatschappij. Het Energiedecreet bepaalt in artikel 4.1.5 dat 'als een distributienetbeheerder voor de exploitatie van het distributienet en de uitvoering van de openbardienstverplichtingen een beroep wil doen op een werkmaatschappij, er voorafgaandelijk toestemming moet verkregen worden van de VREG'.

Door de Vlaamse DNB's werd een verzoek gericht aan de VREG tot bevestiging van die erkenning. Na het overmaken van bijkomende stukken en het geven van antwoord op bijkomende vragen vanwege de VREG, gaf de VREG op 26 juni 2018 toestemming aan de distributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, SIBELGAS, PBE,

Oud-gemeentehuis van Meise

Infrac West, Iveg en Inter-Energa om een beroep te doen op de werkmaatschappij Fluvius System Operator cvba.

Statutenwijziging Fluvius System Operator

Aan de statuten van Fluvius System Operator cvba moest een aantal wijzigingen worden aangebracht. Die vinden hun oorsprong:

- In het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie
De hierin opgenomen wijzigingen kaderen onder meer in de hervorming van de structuur van de werkmaatschappij. De krachtlijnen hebben betrekking op de samenstelling van de Raad van Bestuur wat betreft het aantal leden, de genderverhoudingen en de onverenigbaarheden.
- In de ontwerpen van aanpassing aan het Energie-decreet van 8 mei 2009 en aan het Energiebesluit van 9 november 2010, inzake de uitrol van de digitale meter. Daarin zijn aspecten rond databeheer opgenomen welke moeten worden geïntegreerd in de statuten van Fluvius System Operator cvba.

Invoering digitale meter

Op 3 februari 2017 heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen over de invoering van de digitale meters in Vlaanderen vanaf 2019. Daarbij werd het brede kader vastgesteld en de krijtlijnen uitgezet wat betreft de functionaliteiten van de meter, welke rollen door wie moeten opgenomen worden, op welke manier met de data uit de digitale meters moet worden omgegaan en op welke manier de uitrol zal verlopen.

Die uitrol zal gefaseerd gebeuren bij nieuwbouw of grondige renovatie, bij eigenaars van zonnepanelen en bij budgetmeterklanten. De invoering van de digitale meter is een cruciale en noodzakelijke stap in de energietransitie.

Op 9 februari 2018 besliste de Vlaamse Regering over een ontwerp van decreet met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van de digitale meters in Vlaanderen en de daaruit vloeiende data. In dit ontwerp worden de regels vastgelegd over onder meer:

- de rol van de DNB's en de databeheerder;
- het recht op compensatie. Gedurende 15 jaar wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties tot en met 31 december 2020 en voor nieuwe installaties vanaf 1 januari 2021 een alternatief compenserend systeem aangekondigd om investeringen in zonne-energie rendabel te houden.

Tot op heden is het ontwerp nog steeds in behandeling. Intussen waren Eandis en Infrac samen al wel gestart met de voorbereiding van de uitrol. Op 15 februari 2018 werden de namen van de producenten van de Vlaamse digitale meters bekendgemaakt.

Via een wijziging van het Energiebesluit op 23 februari 2018 heeft de Vlaamse regering de functionaliteiten vastgesteld voor de digitale meter. Deze wijzigingen omvatten onder meer:

- de lijst van de functionaliteiten van de digitale E-meter;
- uitlezing via een gebruikerspoort (P1-poort waarop ook applicaties van derden kunnen worden aangesloten), waarbij gegevens op secondebasis beschikbaar zijn (actueel actief vermogen, actuele meterstanden in kWh, geldende gebruiksperiode, kwaliteit E-levering, ...);
- een snelle gebruikerspoort (S1-poort) die aan een hogere snelheid gegevens kan ter beschikking stellen, waardoor de meter veel toekomstbestendiger wordt. Indien de techniek het toelaat mogen de beide poorten (P1 en S1) in één poort worden samengevoegd;
- de communicatiefaciliteiten van de meter en de E-meter als communicatiemodule voor andere gekoppelde (sub)meters (bv aardgas);
- Informatie over openstaand saldo in budgetmetermodus en de uitbreiding van de betalingsmogelijkheden;

2.2 Marktwerking

- aansluitingsmogelijkheid van een in-home-display bij de klant. Bij budgetmeterklanten kan de DNB – in bepaalde omstandigheden – verplicht worden om een display te voorzien.

Er wordt geopteerd voor een eenvoudige universele standaard digitale meter, ook voor gezinnen met betalingsmoeilijkheden. De digitale budgetmeter ziet er dus exact hetzelfde uit als een gewone digitale meter. Met de digitale meter zal ook voorafbetaling mogelijk zijn. Dat is essentieel om de digitale meter als budgetmeter in te zetten. Op een display in hun huis en via verschillende media (sms, website, telefoon, apps ...) zullen gebruikers makkelijk hun openstaand saldo, hun betaalplan en hun gebruik (in euro en in kWh) kunnen raadplegen. Voor de digitale gasmeter gelden grotendeels dezelfde voorwaarden. Die zal ook kunnen communiceren met de digitale meter voor elektriciteit. Tal van vragen en antwoorden rond de digitale meter zijn terug te vinden op de website www.digitalemeter.be.

In augustus 2018 bleek dat de algemene uitrol van de digitale meter per 1 januari 2019 door problemen met testen bij de leveranciers vertraging kon oplopen, waardoor de uitrol werd uitgesteld naar 1 juli 2019.

Ondertussen is er nog geen goedkeuring van het ontwerp van decreet voor de organisatie van de uitrol en het beheer van de digitale meters in Vlaanderen. Struikelblok blijft de regeling voor prosumenten, specifiek over de terugdraaiende teller en het prosumententarief. Het kabinet Energie van de Vlaamse regering wil het financiële rendement van zonnepanelen kunnen garanderen terwijl de energieregulator VREG prosumenten meer wil aanzetten tot efficiënt energiegebruik. Fluvius dringt aan op de snelle goedkeuring van een decreet dat de uitrol regelt en op duidelijke politieke beslissingen.

DNB's als databeheerder

De Vlaamse regering heeft in het kader van de maatregelen rond de invoering van de digitale meter ook bepaald dat de DNB's via hun werkmaatschappij als databeheerder zullen optreden. De databeheerder zal instaan voor de meteraflezing, digitaal of analoog, en het verzamelen en verwerken van de gegevens van deze meters. Deze aanwijzing als databeheerder is wel gekoppeld aan een aantal strikte voorwaarden

(onder meer inzake onafhankelijkheid en privacy) en is in de tijd beperkt. Intussen groeit het draagvlak om het databeheer niet af te splitsen en als taak van de distributienetbeheerders te behouden.

Oplaainfrastructuur voor elektrische voertuigen

Fluvius faciliteert, in opdracht van de DNB's, de plaatsing van oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen en dit in het kader van de Vlaamse openbaredienstverplichting. Het programma, Clean Power for Transport (CPT), loopt van 2016 tot 2020 en omvat de installatie van 2.500 dergelijke laadpalen (5.000 oplaadpunten) in Vlaanderen. Daarnaast zullen ook nog laadpalen geplaatst worden volgens het principe 'paal volgt wagen'.

Bij de opstart hadden, oorspronkelijk nog Eandis en Infrac, hiertoe een CPT-plan opgemaakt en toegelicht aan de gemeenten met onder meer:

- een situeringsplan per gemeente om de laadinfrastructuur optimaal te integreren;
- de opmaak van een databank en de meldingsplicht om de laadpalen in kaart te brengen en beschikbaar te stellen van de gebruikers;
- een loketfunctie waar de gebruikers zich kunnen aanmelden voor het principe 'paal volgt wagen' als er geen openbare laadpaal beschikbaar is binnen de 500 m;
- de aanbesteding van de laadpalen;
- de uitrol van de laadpalen.

Via een aanbesteding werd een commerciële partij, zowel voor de jaren 2017, 2018 en 2019, aangesteld om in concessie in te staan voor de levering, plaatsing en uitbating van de laadpalen.

Actieplan Energiefraude

Ingevolge wijzigingen in het Energiedecreet, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 24 februari 2017, werd het voorkomen, opsporen en vaststellen van energiefraude sinds 1 april 2017 een openbaardienstverplichting voor de DNB's. Het gaat dan onder meer over fraude met de aansluiting van een meter en de meetinrichting. Evenzo foute informatie doorgeven bij het aanvragen van premies, om ten onrechte steun te verkrijgen, evenals het niet aangeven van zonnepanelen wordt beschouwd als energiefraude. Wie zijn panelen niet correct registreert, betaalt bijvoorbeeld geen prosumertarief en pleegt zo ook fraude.

Op 26 januari 2018 heeft de Vlaamse Regering definitief de procedure vastgelegd die de netbeheerders moeten volgen om energiefraude te voorkomen, te detecteren, vast te stellen en te bestraffen. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) int de boetes. Die kunnen oplopen van 150 euro tot 20.000 euro. De opbrengst

2.2 Marktwerving

van de boetes komt terecht in het Energiefonds en zal onder meer worden aangewend om de omslag naar hernieuwbare energie mee te financieren.

Voor 2019 zullen de netbeheerders focussen op de meest risicovolle fraudedomeinen, nl. lokale productie, REG-premies en meterfraude. In elk luik is er aandacht voor preventie, detectie en correctie. Over de resultaten van het actieplan Energiefraude 2019 zal worden teruggekoppeld via het jaarrapport dat voor 1 mei 2020 aan de bevoegde minister moet worden bezorgd.

Conversie laag- naar hoogcalorisch aardgas

In België worden momenteel twee verschillende soorten aardgas gebruikt. Sinds 1966 voeren we laagcalorisch aardgas in vanuit Nederland. Door de stijging van het residentiële en industriële aardgasverbruik moest ons land einde jaren '70 ook hoogcalorisch aardgas invoeren uit andere landen zoals Noorwegen, Algerije en het Verenigd Koninkrijk. Laagcalorisch aardgas (L-gas) bevat minder energie dan hoogcalorisch aardgas (H-gas).

De Nederlandse overheid zal de uitvoer van L-gas echter vanaf 2024 verminderen en beëindigen in 2030. Om de bevoorrading in België op lange termijn te verzekeren, wil de federale overheid heel het land met rijk aardgas laten bevoorraden. In het werkingsgebied van Fluvius gaat het over iets meer dan 1 miljoen klanten.

De aanpassing situeert zich hoofdzakelijk in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg. De distributiemaatschappijen moeten 414.000 drukregelaars aan de gasmeter bij de klanten vervangen en voor 616.000 klanten is een drukaanpassing in de distributiecabines noodzakelijk. De ombouw is gespreid over een periode van 10 jaar en is gestart in het noorden van de provincie Antwerpen.

Maar ook de aardgasgebruiker moet actie ondernemen. Om de goede werking van de aardgastoestellen te verzekeren, is een nazicht door een installateur noodzakelijk. Dit kan worden geïntegreerd in het tweejaarlijkse onderhoud van het toestel. De klant moet hiervoor zelf stappen ondernemen. In samenwerking met de federale overheid worden de

betrokken klanten stap voor stap tijdig individueel via brieven geïnformeerd. De informatie is ook terug te vinden op www.gasverandert.be.

Stopzetting activiteiten door energieleveranciers

Belpower

In juni 2018 verloor energieleverancier Belpower de toegang tot het distributienet. Voorafgaand werd door de VREG nog een bemiddelingsprocedure opgestart, zoals voorzien is in artikel 7.2.5 van het toegangscontract.

De VREG heeft op 24 mei 2018 aan de distributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Iveka, Iverlek, Intergem, SIBELGAS, Infrac West, Inter-energa, Iveg en PBE de principiële toestemming verleend om de toegang van Belpower tot hun elektriciteitsdistributienet te beëindigen. Op 12 juni 2018 werd de zogenaamde noodleveranciersprocedure effectief ingezet, waarbij de netgebruikers, in afwachting dat zij terugkeerden naar een andere leverancier in de markt, werden opgenomen in de bestanden van de DNB als sociale leverancier.

Energy People

Binnen dezelfde context heeft de VREG op 23 november 2018 ook toestemming verleend aan dezelfde distributienetbeheerders om de toegang van Energy People bvba tot het elektriciteits- en aardgasdistributienet te beëindigen op 1 januari 2019.

Energy People had de intentie zelf de nodige stappen te zetten om op een gecontroleerde manier hun activiteiten stop te zetten en had zijn klanten aangezet over te stappen naar MEGA. In overleg tussen de regulator, de distributienetbeheerders en Energy People werd overeen gekomen dat Energy People zijn klanten zou informeren over het beëindigen van de leveringsactiviteiten op 1 januari. Op die manier werd de afbouw van portefeuille bespoedigd. Energy People zorgde er voor dat ze de nodige end of contracts lanceerden begin december. Dit zorgde voor een bijkomende communicatie van de distributienetbeheerders om de klanten van Energy People aan te zetten voor 1 januari een andere leverancier te kiezen. Klanten die voor deze datum geen leverancier gekozen hebben zijn op 1 januari gekanteld naar de distributienetbeheerder. Door de goede samenwerking met Energy People kon een gecontroleerde uitstap uit de markt opgezet worden in het belang van klant en maatschappij.

Comfort Energy en Uniper Benelux

Comfort Energy en Uniper Benelux hebben te kennen gegeven dat ze hun activiteiten als leverancier van elektriciteit en aardgas in België willen afbouwen. Gezien er momenteel voor beide energieleveranciers geen indicaties van solvabiliteitsproblemen zijn, werd beslist om voorlopig geen bemiddelingsprocedure aan te vragen bij de VREG en medewerking te verlenen aan een 'End-of-Contract'-scenario voor de op een bepaalde datum niet-geswitchte klanten.

Stadhuis van Vilvoorde

2. BEHEERSVERSLAG 2018

2.3 Algemeen beleid van SIBELGAS

Investeringsplannen 2019-2022

SIBELGAS heeft de verplichting om jaarlijks een investeringsplan op te stellen en om dit vóór 1 juli aan de VREG mee te delen. De plannen hebben een indicatieve aard, wijzigingen zijn bijgevolg mogelijk. Daarop beoordeelt de VREG of SIBELGAS het nodige doet om te voldoen aan de opgelegde taken, zoals onder meer het voorzien van voldoende capaciteit voor de distributie van elektriciteit en aardgas op het net. Verder omvat het plan de opvolging van de ruggengraatinvesteringen, de geplande investeringen in de informatica-, telecommunicatie- en klantenbeheersystemen, de integratie van decentrale productie, warmtepompen, elektrische voertuigen, de aansluitbaarheidsgraad op aardgas, de kwaliteit van de dienstverlening ...

Budget 2018-2021

Het doel is een budget te hebben dat beantwoordt aan de strategische en tactische doelstellingen. De belangrijkste toe te passen principes vertrekken vanuit een verdere realisatie van het besparingsactieplan FIT, het maximum toegelaten inkomen opgelegd door de VREG, een zero based budgeting en een gemoduleerd budget per maand. Er moet een onderbouwd budget worden ingediend bij de regulator op basis van de uitgangspunten, de totale kosten met opsplitsing voor investeringen en werkingskosten, de investeringen elektriciteit en gas, de werkingskosten elektriciteit en gas en de raming van het toegelaten inkomen, de netto billijke vergoeding.

Vastleggen niet-gereguleerde tarieven

Forfaitaire, niet-gereguleerde tarieven hebben betrekking op aanrekeningen voor verkavelingen, foorcasten, feestverlichtingsinstallaties, laadeilanden, standaardmaterialen en werken aan openbare verlichting voor gemeenten of voor gasklanten die een cabine wensen. Deze tarieven worden toegepast bij het opstellen van offertes, dit conform de door de DNB's goedgekeurde reglementering.

De DNB's pasten deze tarieven aan voor 2018. De aanpassingen zorgen ervoor dat de tarieven in overeenstemming blijven met de kostprijs van de geleverde materialen en diensten.

Aanpassing verkavelingsreglementen

Het 'reglement voor projecten' werd goedgekeurd en is vanaf 1 januari 2019 van toepassing. Dat nieuwe reglement voor projecten (verkavelingen en bouwprojecten) is een samenvoeging van de bestaande reglementen van ex-Eandis en ex-Infrac en betreft projecten inzake privéverkaveling, industriële verkaveling, sociale verkaveling en (sociale) appartementen. In tegenstelling tot het verleden, wordt op vraag van de VREG de netaanleg in sociale verkavelingen voortaan aangerekend aan hetzelfde tarief als voor privé-verkavelingen. Het reglement geldt voor elektriciteit, aardgas, openbare verlichting en kabel (voor zover van toepassing).

Algemene voorwaarden aanleg- en aansluitingswerken

De Algemene Aansluitingsvoorwaarden van ex-Eandis en ex-Infrac werden samengevoegd tot een Fluvius-versie, met name de Algemene Voorwaarden Aanleg- en Aansluitingswerken (AVAA). Deze is van toepassing op werken aan netten voor elektriciteit, aardgas, kabeldistributie en riolering. De nieuwe voorwaarden zijn eveneens van toepassing op aanlegwerken. De AVAA zijn toepasselijk op zowel de ex-Eandis als ex-Infrac processen. De aanpassingen zijn zo minimaal mogelijk om impact te vermijden op de huidige processen, inclusief Verdi (ex-Eandis) en KNEX (ex-Infrac).

De nieuwe AVAA werden ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG op 6 december 2018. De VREG heeft een aantal verduidelijkende opmerkingen geformuleerd

2.3 Algemeen beleid van SIBELGAS

naar aanleiding waarvan de AVAA werden aangepast. De goedkeuring van de AVAA wordt eerstdaags verwacht (eind februari – begin maart 2019). Inmiddels zijn de voorwaarden op de website, in KNEX en VERDI, gepubliceerd vanaf 7 februari 2019 ('Dag 2'). Na de goedkeuring van de VREG zal de aangepaste versie zo snel mogelijk gepubliceerd worden en de wijzigingen zullen ter kennis worden gebracht aan de Raden van Bestuur van de opdrachthoudende verenigingen.

Verlenging retributiereglement

De statuten van SIBELGAS laten toe dat hinder, die verband houdt met de activiteiten van de DNB op het gemeentelijk openbaar domein, onderdevormvaneen door de gemeenten goedgekeurd retributiereglement wordt aangerekend. Dat slaat op de sleufwerken die binnen de gemeente worden uitgevoerd en op een forfait voor kleine werken gebaseerd op het aantal aansluitingspunten. Per drie jaar worden de gegevens herberekend op basis van de voorbije drie jaar. Bij goedkeuring door de gemeenten worden SIBELGAS en de werkmaatschappij vrijgesteld van heffingen en belastingen. Ter compensatie van die vrijstelling wordt een bijkomende forfaitaire vergoeding van 0,54 euro voorzien per aansluitingspunt. Door de verlenging voor één jaar, valt de termijn voortaan samen met die van de ex-Eandis DNB's.

UBO-register

Op 31 oktober 2018 trad het Koninklijk Besluit betreffende de werkingsmodaliteiten van het zogenaamde register van uiteindelijke begunstigden (UBO-register) in werking. Overeenkomstig dit K.B. is elke Belgische juridische entiteit verplicht welbepaalde gegevens over zijn 'uiteindelijke begunstigden' vrij te geven. Deze gegevens zullen opgenomen worden in een voor het publiek toegankelijk register dat beheerd wordt door de FOD Financiën (Algemene Administratie van de Thesaurie). Deadline hiervoor was 30 september 2019.

De leden van de Raad van Bestuur worden aanzien als de personen met voldoende kennis over de blootstelling van de vennootschap aan de risico's van witwas en/of terrorismefinanciering, en die hoog genoeg staan in de hiërarchie om daar relevante beslissingen over te nemen. Van hen moet een aantal gegevens verzameld en ingebracht worden in het UBO-register, zoals naam, geboortedatum, nationaliteit, adres of rijksregisternummer.

Deze regelgeving kadert binnen de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme en is van toepassing op alle (niet-beursgenoteerde) vennootschappen naar Belgisch recht. Er werd geen uitzondering opgenomen voor publiek-

rechtelijke entiteiten zoals opdrachthoudende verenigingen.

In principe heeft iedere burger de mogelijkheid om het UBO-register te raadplegen (tegen betaling) maar voormelde persoonlijke gegevens zijn enkel ten volle raadpleegbaar door bepaalde overheidsorganen zoals de CFI of de FOD Financiën. Leden van de RBC's vallen buiten scope.

Verkoop groenestroom- en warmtekrachtcertificaten

Doelgerichte maatregelen van de Vlaamse overheid hebben de markt in hoofdzaak voor de groenestroomcertificaten doen heropleven en bijgevolg zijn de DNB's in staat geweest hun voorraad aan onverkochte groenestroomcertificaten te verminderen, wat de kosten voor financiering ervan ook fors doet dalen.

De DNB's verkopen op kwartaalbasis op de markt de certificaten die aan hen werden overgedragen.

Borgstelling thesauriebewijzenprogramma

Fluvius System Operator zet – als onderdeel van haar financieringsbeleid ten behoeve van zijn opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders binnen de Fluvius Economische Groep – een thesauriebewijzenprogramma op. Thesauriebewijzen (in het Engels

'commercial paper' of 'CP' genoemd) zijn instrumenten voor financiering op korte termijn. Een CP-programma laat de onderneming/emittent toe snel en flexibel kortetermijnfinanciering aan te trekken. Tot op heden bestonden er aparte thesauriebewijzenprogramma's voor Eandis System Operator (voor 522 miljoen euro) en Infrac (voor 200 miljoen euro).

Het CP-programma van Fluvius System Operator heeft een maximum omvang van 500 miljoen euro en is non-rated.

De emittent onder het CP-programma is de werkmatschappij Fluvius System Operator cvba. De opdrachthoudende verenigingen, allen aandeelhouders/opdrachtgevers van Fluvius System Operator, hebben ingestemd borg te staan voor dit CP-programma. Deze borgstelling is geen gezamenlijke borg, maar elke borgsteller staat borg ten individuele titel en proportioneel aan zijn aandeelhouderchap in Fluvius System Operator.

Voor SIBELGAS betekent dit borg te staan voor 1,67 % van de onder het CP-programma uitgegeven bedragen. De borgstelling is onvoorwaardelijk en onherroepelijk.

Nieuwsbrief aan lokale besturen

Ook in 2018 ontvingen alle burgemeesters, schepencolleges, gemeenteraadsleden, secretarissen en

2.3 Algemeen beleid van SIBELGAS

OCMW-raadsleden meerdere elektronische nieuwsbrieven van SIBELGAS en Eandis. Naast de belangrijkste geplande werken, geven de nieuwsbrieven ook een samenvatting van agendapunten die aan bod kwamen op de bestuursorganen van SIBELGAS. Er wordt ook dieper ingegaan op actuele thema's en op de dienstverlening in steden en gemeenten.

Memorandum gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2018 kregen alle gemeenteraadsleden en bestuursleden het Memorandum 2018 van Eandis-Infrax. Na de gemeenteraadsverkiezingen zal in elke gemeente een doeltreffend beleid op het vlak van lokale nutsvoorzieningen moeten worden vastgelegd. Eandis en Infrax geven in dit document een aantal mogelijke krachtlijnen mee.

Deelname Proof of Concept Internet of Energy

De energietransitie leidt tot een sterke toename van decentrale intermitterende productie. De integratie van deze productie in het energiesysteem noodzaakt het mobiliseren van flexibiliteit op alle niveaus. Elia

wil daarom een test opzetten om na te gaan hoe de flexibiliteit van gebruikers aangesloten op het distributienet beschikbaar gemaakt kan worden.

De usecase maakt gebruik van het zogenaamde 'Internet of Energy', een real-time communicatieplatform dat prosumenten koppelt aan lokale en centrale, al of niet real-time, energiemarkten. Op termijn zou dit platform beschikbaar worden voor alle marktactoren die er gebruik van willen maken. Om

het open karakter te garanderen kan de ontwikkeling en exploitatie best gebeuren door de gereguleerde transport- en distributienetoperatoren.

SIBELGAS zal, via Fluvius System Operator, deelnemen aan de Proof of Concept (PoC) Internet of Energy. Haar bijdrage bestaat uit de deelname aan de stuurgroep en de architecture board, een beperkte bijdrage in de ontwikkelkosten en de gratis installatie van maximaal 10 digitale meters.

Synergrid

Verlenging conventie

De conventie tussen Synergrid en SIBELGAS voor het Reconciliatie Consolidatie Organisme (RCO) werd verlengd voor één jaar. Die regelt de procedures voor informatie-uitwisseling tussen de leden van Synergrid en Synergrid die als RCO optreedt. Het bepaalt de verbintenissen en verantwoordelijkheden van het RCO en de leden van Synergrid in hun wederzijdse betrekkingen in het kader van het reconciliatieproces.

Lidmaatschap

Daarnaast werd in december aan Synergrid een schrijven gericht met de kandidatuurstelling van Fluvius System Operator cvba als effectief lid van Synergrid in plaats van de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

Samenwerkingsovereenkomst Elia

Zowel het gewestelijk als federaal technisch reglement leggen op dat Elia met elke DNB, waaronder SIBELGAS, een samenwerkingsovereenkomst (SOK) afsluit. Die bevat de afspraken voor de uitvoering van hun gereguleerde opdracht. Elia streeft ernaar, op niveau Synergrid, om eenzelfde model van overeenkomst te hebben voor elke publieke DNB in België. De vorige overeenkomst verviel op 31 december 2017 maar werd verlengd tot uiterlijk 30 juni 2018 totdat een nieuwe SOK klaar was voor ondertekening. Deze werd uiteindelijk in juni 2018 goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Gemeentehuis van Schaarbeek

DISTRIBUTIENETBEHEER

Naar een omslag in het elektriciteitssysteem

Reeds geruime tijd merken we dat er een fundamentele omslag in het elektriciteitssysteem zit aan te komen. Deze omslag wordt gekenmerkt door drie grote onafwendbare trends: de opkomst van prosumenten, toenemende elektrificatie en een groeiend belang van data en slimme toepassingen.

De prosumant (d.i. een energieverbruiker die zelf ook elektriciteit opwekt door bijvoorbeeld zonnepanelen) is intussen een vertrouwd beeld in Vlaanderen. Maar dit betekent dat de DNB's zich hierop moeten organiseren en dat hun netten hiervoor moeten aangepast zijn. SIBELGAS is zich bewust van de risico's die een toenemende 'elektrische autonomie' van de eindverbruiker/prosumant inhoudt, maar blijft ervan overtuigd dat er nog steeds een belangrijke rol zal zijn weggelegd voor een distributienetbeheerder.

Toenemende elektrificatie wordt vooral verwacht op de domeinen van mobiliteit en verwarming. Vele studies geven aan dat de elektrische wagen voor zijn

definitieve commerciële doorbraak staat. Ook hier moeten de distributienetten uitgerust zijn om deze (piek)verbruiken op te vangen, en ook om de nodige oplaadinfrastructuur voor dit type wagens te voorzien. Voor verwarming biedt de elektrische warmtepomp vele mogelijkheden.

Data en digitalisering zijn onontbeerlijk om de twee vorige trends te realiseren. Om de energiestromen zo efficiënt mogelijk te beheren, moet men kunnen rekenen op een massa data (gedetailleerde verbruiksgegevens, opgevraagde vermogens en andere) om de bedrijfszekerheid en de veiligheid te kunnen blijven verzekeren zonder dat dit een nefaste invloed op de prijszetting mag hebben.

De hierboven geschetste toekomstprognose naar een gedecentraliseerd elektriciteitssysteem met een groot aandeel hernieuwbare energieopwekking is voor SIBELGAS dé grote uitdaging op middellange termijn. In het verlengde van de investeringen die in het recente verleden al gebeurd zijn (onder meer in een geavanceerd Distributie Management Systeem) zal Fluvius System Operator ook in 2018 verder op een doordachte manier blijven investeren in het energienet van morgen.

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

Kwaliteit van de dienstverlening

De VREG heeft zijn rapport gepubliceerd over de kwaliteit van de dienstverlening van de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders. Dat is gebaseerd op de rapportering die ex-Eandis en ex-Infracx op 1 april 2018 aan de VREG hebben bezorgd.

Elektriciteit

De algemene conclusie is dat de DNB's in Vlaanderen in 2017 een goed kwaliteitsniveau handhaven. Er is weliswaar een lichte stijging van de onbeschikbaarheid op het laagspanningsnet als gevolg van incidenten (storingen op het laagspanningsnet en onderbrekingen op middenspanning). Enkele grote incidenten (zoals de stroomonderbreking in Gent op 14/09/2018) liggen aan de oorzaak van de minder goede cijfers voor middenspanning.

Gemiddeld wordt een netgebruiker in Vlaanderen in 2017 0,44 keer per jaar getroffen door een stroomonderbreking, wat beter is dan het gemiddelde van 0,67 keer per jaar in België. Deze onbeschikbaarheid is voornamelijk te wijten aan defecten op middenspanning en meer specifiek op kabels. De betrouwbaarheid van de middenspanningsnetten is hoog en ligt in lijn met de besten van de klas, namelijk Nederland en Duitsland.

Aardgas

De algemene conclusie is dat de DNB's in Vlaanderen in 2017 ook voor aardgas een hoog kwaliteitsniveau handhaven. De gemiddelde jaarlijkse onbeschikbaarheid van 2 min. 40 sec. ligt op een laag niveau vergeleken met de voorbije jaren (in 2016 was het cijfer 4 min. 31 sec.) De onbeschikbaarheid is voornamelijk toe te schrijven aan werken aan de gasmeter of aan vooraf aangekondigde werken aan de dienstleiding.

Klachten

De distributienetbeheerders hebben in totaal 15.901 klachten over de dienstverlening behandeld (465 klachten per 100.000 afnemers), een stijging met 13 % ten opzichte van 2016 (14.024 klachten, 414 per 100.000 afnemers).

Het betreft zowel gegronde als ongegronde klachten over netbeheer elektriciteit (11.341 klachten) als multidisciplinaire klachten (4.560 klachten). Multidisciplinaire klachten zijn klachten waar zowel een aspect gas als elektriciteit aan verbonden is. De kwaliteit van uitvoering van de werken en klachten over de meting (defecte meters, probleem met meteropname, rechtzettingen) zijn nog steeds de meest voorkomende klachten.

Verder was er in 2017 ook een opmerkelijke stijging betreffende het aantal klachten over gewestelijke bevoegdheden (o.a. groenestroomcertificaten). De oorzaak is te vinden bij de overheveling van het uniek loket zonnepanelen van de VREG naar de netbeheerders einde 2016, wat nog voor heel wat problemen in 2017 gezorgd heeft. Lange wachttijden en het niet automatisch valideren van productievolumes waren de grootste ergernissen.

Omgevingsloket

Sinds 1 januari 2018 werken steden en gemeenten voor omgevingsvergunningen met het omgevingsloket dit zowel voor adviesaanvragen voor appartementen (verticale verkavelingen) als voor adviesaanvragen voor horizontale verkavelingen en wegenis. Met de fusie van Eandis en Infracx tot Fluvius werd vanaf 1 juli 2018 voor elke stad/gemeente een nieuw contactpunt Fluvius beschikbaar voor 'Fluvius – Bouwadvies' zodat de afhandeling van aanvragen maximaal via het omgevingsloket kan verlopen.

Nieuwe meterkast voor digitale meters

Om in te spelen op de invoering van de digitale meter werd een nieuwe kast voor de elektriciteitsmeter geïntroduceerd. Deze zogenaamde '25D60' is de nieuwe norm bij nieuwbouw en renovatie van gezinswoningen of kleine bedrijven. Voor aansluitingen zwaarder dan 56 kilovolt-ampère (kVA), zoals bij grotere of industriële bedrijven, wijzigt er niets.

De nieuwe meterkast heeft dezelfde afmetingen en bodem als de vorige kast (de '25S60-kast'). Enkel het deksel vooraan is volledig nieuw, met een open meetgedeelte bovenaan. Uiteraard voldoet ze aan alle veiligheidsvoorwaarden en zijn alle elektrische onderdelen volledig afgeschermd.

De introductie van de nieuwe meterkast moet vooral inspelen op de komst van een nieuwe generatie digitale meters. De huidige meterkasten, met donkergekleurd deksel, zijn niet geschikt om een elektronisch display af te lezen of de knoppen van de digitale meter te bedienen. De kast biedt ook de mogelijkheid om met een datakabel in te pluggen op de meter.

Voetpadherstel

Rond het correct achterlaten van het openbaar domein na nutswerken, een topprioriteit voor lokale besturen, liepen bij Eandis reeds acties, onder andere: de eindcontrole op vijf controlepunten en de controle op dikte en drukvastheid van de fundering onder bestrating via slagsondeproeven en kernboringen.

Ook in 2018 liep het aanbod om het voetpad volledig te herstellen in plaats van enkel herstelling boven de sleuf. Daarbij zijn twee varianten mogelijk: volledig herstel van het voetpad of volledig nieuwe aanleg. Dat aanbod komt er na positieve evaluatie van enkele proefprojecten en is enkel van toepassing op voetpaden waar Eandis werken uitvoert.

Fluvius coördineert het voetpadherstel en zorgt voor extra toezicht hiervoor. Het voetpadherstel gebeurt door aannemers. Fluvius betaalt zijn aandeel voor het maken en herstellen van de sleuf en de gemeente betaalt de restbreedte voor het herstellen van het voetpad, aangevuld met een forfaitair bedrag voor

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

extra toezicht, en krijgt hiervoor rechtstreeks de factuur van de aannemer.

Openbare verlichting

Uitbreiding inschakeling bij noodtoestand

Voor bepaalde noodsituaties bestond vandaag op vraag van de hulpdiensten de mogelijkheid om de openbare verlichting lokaal (in één of meerdere straten) aan te steken. Deze mogelijkheid werd nu uitgebreid voor noodtoestanden die de gemeentegrens overschrijden op vraag van de burgemeester of de gouverneur. Het afgesproken contactkanaal blijft het vertrouwelijk nummer bij het Distribution Operation Center (DOC).

De voorwaarden om openbare verlichting aan te steken blijven zoals voordien:

- een grootschalig en langdurig probleem;
- met impact op de veiligheid;
- waarbij het aansteken van de openbare verlichting een duidelijke meerwaarde is.

Voorbeelden zijn: overstromingen, storm, hevige sneeuwval, branden, incidenten met continue af- en aanvoer, zware vervuiling (op het wegdek)... Bij gemeente-overschrijdende aangelegenheden wordt

direct in de betrokken regio de openbare verlichting ingeschakeld, en dat is, afhankelijk van de historische netstructuur, voor een volledig zendgebied of per transformatorstation. Deze tussenkomsten zijn kosteloos en ook het forfaitair verbruik wordt niet aangerekend.

Led voor nieuwe openbare verlichting

Bij de aanleg van nieuwe openbare verlichting wordt voortaan (bijna) uitsluitend ledverlichting geplaatst. De technologie voldoet intussen aan de juiste technische en economische voorwaarden. Steden en gemeenten kunnen kiezen uit een uitgebreid aanbod van verschillende ledverlichtingstoestellen.

Er is ook beslist om de openbare verlichting versneld om te bouwen naar led-technologie in combinatie met aanstuurbaarheid en feedback op afstand van de toestellen. Het plan is nu om tegen ten laatste 2030 het volledige OV-park te hebben omgebouwd. De nodige voorstellen en een aanbod daaromtrent worden voorbereid.

Enkel openbare verlichting wanneer nodig

De openbare verlichting gaat branden zodra het donker wordt. Dat gaat automatisch via lichtsensoren die staan opgesteld op verschillende locaties. Maar

dan blijven de lampen natuurlijk de hele nacht op vol vermogen doorbranden. Door een ‘brandprogramma’ in te voeren, kunnen steden en gemeenten de verlichting automatisch laten doven of dimmen, bijvoorbeeld tussen 22 uur ’s avonds en 5 uur ’s ochtends (afhankelijk van DNB en regio). Zo kunnen ze heel wat energie besparen: tot 50 % ten opzichte van een verlichtingspark zonder brandprogramma.

Het aantal mogelijke brandprogramma’s was voorheen beperkt, zowel technisch als op het vlak van uniformiteit op het wegennet. Daarom werd een plan uitgewerkt om 18 nieuwe brandprogramma’s stapsgewijs in te voeren. Die uitbreiding biedt lokale overheden meer mogelijkheden om energie te besparen en hun verlichtingspark af te stemmen op lokale behoeften. De enige voorwaarde is dat het lokale netwerk daarvoor geschikt is en, in geval van dimming, dat de armaturen kunnen reageren op specifieke stuursignalen. Voor nieuwe verlichting is dat altijd het geval.

Zondagnacht wordt weeknacht

De optie om ook in de nacht van zondag op maandag te doven of te dimmen is een recente vernieuwing. In tegenstelling tot vrijdag- en zaterdagnacht blijft de verlichting zondagnacht dan niet de hele nacht branden, maar volgt ze hetzelfde programma als in de werkweek. Op die manier is een flink stuk extra energiebesparing mogelijk, met minimale impact voor bewoners en weggebruikers.

Ook aanbod voor publiek toegankelijke terreinen

SIBELGAS biedt ook een aanbod voor de verlichting van publiek toegankelijke terreinen, zoals sportterreinen, containerparken of begraafplaatsen en mikt op betaalbare en veilige verlichtingsopstellingen. Om zo goed mogelijk in te spelen op de soms zeer diverse verlichtingsbehoeften van die terreinen, werd een zeer modulair aanbod ontwikkeld, dat bestaat uit een reeks specifieke masten en armaturen, bijna allemaal leds. Voor sporttoepassingen is maximaal rekening gehouden met de voorschriften van lokale of Europese sportbonden.

Tegelijk werd een aantal maatregelen ingebouwd die het beheer van deze verlichtingsinstallaties verbeteren. Zo wordt voor elk renovatieproject automatisch een grondige veiligheidsanalyse gedaan. Die helpt steden en gemeenten om de elektrische installaties van hun publieke ruimten te laten voldoen aan alle

technische vereisten. Ten slotte kan ook worden ingestaan voor herstellingen en het onderhoud van de volledige installatie.

Proefproject met ‘slimme ledverlichting’

In de komende maanden worden er 300 ‘slimme’ verlichtingstoestellen geplaatst met op maat aanstuurbare leds. Ze komen terecht in de regio van het Oost-Vlaamse Lochristi. Via dit project bereidt Fluvius zich voor om deze technologie beschikbaar te maken in heel Vlaanderen. Dat biedt mogelijkheden voor licht op maat en ‘slimme steden’.

Sinds oktober 2015 biedt Fluvius uitsluitend ledverlichtingstoestellen aan, die aanzienlijk minder verbruiken. Bedoeling is het volledige Vlaamse verlichtingspark voorzien van leds tegen 2030. Daarnaast zijn ook de zogeheten ‘slimme leds’ bezig aan een onstuitbare opmars. Dat zijn ledverlichtingstoestellen die individueel kunnen worden aangestuurd en ingesteld. En dat laat toe om zeer snel defecten op te sporen, om op afstand branduren te regelen of dimming in te stellen. Bovendien is het mogelijk om ze zeer plaatselijk aan te sturen, bijvoorbeeld bij noodsituaties, ongevallen of evenementen. Onder meer via de opstelling in Lochristi kan Fluvius nagaan welke technologie en technieken het beste werken en in welke specifieke situaties.

Het slimme signalensysteem van Fluvius voor de sturing van de verlichting kan ook worden inge-

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

schakeld voor ‘smart city’-toepassingen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om luchtkwaliteit-meters, parkeerbegeleiding, veiligheidscamera’s of publieke wifi-netwerken. Het uitgebreide netwerk lichte en elektriciteitsmasten van Fluvius is ideaal voor de plaatsing van dat soort toestellen en er is ook telkens een elektriciteitsaansluiting aanwezig. Ook die toepassingen voor slimme steden zullen worden onderzocht in Lochristi zodra de proefopstelling klaar is.

Fiber-to-the-Home

De uitrol van een grootschalig fiber-to-the-home netwerk (Ftth) is een maatschappelijk erg belangrijk project voor Vlaanderen. De Vlaamse overheid wenst zo’n supersnel netwerk uit te rollen om op die manier innovatieve en toekomstgerichte diensten toe te laten. Eandis en Infracx hadden samen een aanbod uitgewerkt en voorgesteld.

Via Ftth wordt de glasvezelinfrastructuur, die onder meer de telecomoperatoren gebruiken om dataverkeer over grote afstand te realiseren, doorgetrokken tot op het niveau van de individuele wooneenheden. Het resultaat daarvan zou inhouden dat een quasi onbegrensde bandbreedte in twee richtingen beschikbaar komt, wat inspeelt op de moderne en te verwachten ontwikkelingen qua snelheid en omvang van benodigde bandbreedte voor de steeds groter wordende datavolumes voor tal van toepassingen (dienstverlening rond alarmering, geneeskunde op afstand, e-learning, ...).

Bij Ftth worden er drie grote rollen onderscheiden:

- physical infrastructure provider (PIP) met het accent op het aanleggen van de infrastructuur;
- network provider (NP) met naast aanleg ook het eventueel ‘belichten’ van deze infrastructuur (de NP zorgt ervoor dat er bandbreedte aanwezig is door licht door de vezel te leiden en de vezel te voorzien van de nodige eindapparatuur);
- service provider (SP).

De mogelijke rol van de DNB’s situeert zich op niveau van de eerste (PIP) en eventueel tweede (NP) rol en kadert tevens in het burgemeestersconvenant waarin innovatie via nieuwe toepassingen en diensten is opgenomen. Daarbij staan digitalisering en een hoog kwalitatief breedbandnet genoteerd als belangrijke voorwaarde.

In nauwe samenwerking met de Vlaamse steden en gemeenten, de Vlaamse overheid en andere actoren kan op een rendabele wijze de telecommunicatieinfrastructuur van de toekomst (fiber) worden aangelegd die maximaal beantwoordt aan de maatschappelijke doelstellingen in Vlaanderen.

In juli 2018 heeft de Vlaamse regering een akkoord (‘memorandum of understanding’) bereikt met de telecomoperatoren Proximus en Telenet over de uitrol in Vlaanderen van een fiber-to-the-home (Ftth) netwerk, dat onder meer supersnel internet zou toelaten. In september stelde het kabinet dat het op het eerste gezicht geen meerwaarde zag in een 3de MoU.

Diezelfde maand werd door 7 alternatieve telecomoperatoren een brief verstuurd naar het kabinet Muylers met de vraag om een 3de MoU af te sluiten. De brief werd ondertekend door Orange, VX Fiber, Verixi, WeePee, EDPNet, TV Vlaanderen/M7 Group en Destiny. Ook Medialaan ondersteunt dit initiatief. Het kabinet organiseerde een overleg hieromtrent op 23 oktober 2018. Daarbij werd een gezamenlijk ontwerpvoorstel voor de mogelijke 3de MoU bezorgd aan het kabinet.

Aangezien de realisatie van de Fluvius-piloten en eventuele verdere uitrol, een nodige voorwaarde zijn voor het realiseren van deze MoU wil Fluvius mee aan tafel zitten en de MoU ondertekenen. Weliswaar met de duidelijke positie dat het Fluvius last mile netwerk beschikbaar is voor alle geïnteresseerde operatoren, dus ook voor Proximus en Telenet.

Op 2 oktober 2018 vond een overleg plaats met minister De Croo. De minister ondersteunt ten volle de verglazing van de 'last mile' door Fluvius en de geplande piloten.

Naast het reeds goedgekeurde toegangscontract voor de operatoren, werden ook de algemene aansluitingsvoorwaarden voor de eindgebruikers opgesteld, alsook een tarievenlijst. De website www.glasvezel.fluvius.be moet als ondersteunend communicatieplatform fungeren.

Fluvius plant begin 2019 een pilootproject voor 'glasvezel-tot-in-de-woning' in Antwerpen, Diksmuide,

Genk, Gent en Poperinge. Fluvius zal in enkele buurten in elk van de vijf gemeenten een aantal centrale 'stopcontacten' voor telecomoperatoren bouwen en van daaruit naar de huizen in de buurt een glasvezelkabel leggen. Telecomoperatoren kunnen hun eigen infrastructuur op zo'n centraal 'stopcontact' aansluiten om hun diensten makkelijker in elk aangesloten huis aan te bieden. Op die manier moet de straat maar één keer open en wordt een overstap naar een andere operator voor de klant makkelijker. Geïnteresseerde klanten vinden meer info op glasvezel.fluvius.be.

Earth Hour en Nacht van de Duisternis

De elfde editie van Earth Hour vond plaats op 24 maart 2018. SIBELGAS besliste om eenzelfde ondersteuning te geven als voorgaande jaren (lokale interventies, doven via centrale afstandsbediening). SIBELGAS voorziet jaarlijks in oktober een gelijkaardige ondersteuning voor de Nacht van de Duisternis, een initiatief van de Bond Beter Leefmilieu (BBL).

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

SOCIAAL

Fluvius en SIBELGAS staan volledig achter de strijd tegen energie-armoede. Deze bijzondere vorm van armoede blijft helaas en ondanks alle inspanningen uit het verleden een hardnekkig fenomeen in Vlaanderen. De meest recente cijfers over het aantal sociale klanten bij de DNB's in dit activiteitenverslag en de werking van de Lokale Adviescommissies (LAC) tonen dit aan.

Ook in 2018 heeft SIBELGAS z'n steentje bijgedragen in de strijd tegen de energie-armoede. We willen daarbij in eerste instantie zeer nauw samenwerken met de plaatselijke OCMW's die goed geplaatst zijn om de plaatselijke noden en mogelijkheden correct in te schatten, zodat maatwerk kan worden geleverd. Ook met andere stakeholders zullen initiatieven worden ontplooid, bijvoorbeeld met armoedeverenigingen.

Energieleveringen sociale leverancier

SIBELGAS treedt op als leverancier voor huishoudelijke klanten die door hun commerciële leverancier worden gedropt en tijdelijk geen nieuwe leverancier meer vinden.

SIBELGAS en de OCMW's begeleiden deze klanten in de mate van het mogelijke en sensibiliseren ze om zo snel mogelijk terug te keren naar de commerciële markt. De focus bij deze energieleveringen ligt op het maatschappelijk belang van de opdracht waarbij het ultieme doel telkens ligt in het bekomen van oplossingen voor de klanten die in energiearmoede zijn terechtgekomen, dit in nauwe samenwerking met de OCMW's en de Lokale Adviescommissies (LAC's).

Budgetmeters

Wanneer blijkt dat de klanten sociale leverancier ook bij de DNB betalingsmoeilijkheden hebben, wordt een budgetmeter geplaatst. Dergelijke meters werken met een oplaadkaart. Klanten kunnen die kaarten op drie manieren opladen:

- via een selfservice-betaalautomaat in één van onze klantenkantoren, bij een buitenoplaadterminal of bij het OCMW;
- bij één van de medewerkers in de klantenkantoren van Fluvius of bij het OCMW;
- via een storting in een kantoor van bpost en oplading van de kaart in het klantenkantoor of bij het OCMW.

Vandaag gebeurt quasi 95 % van de opladingen via selfservice.

Via de website van Fluvius kunnen klanten nagaan waar een oplaadpunt zich bevindt en wat de openingsuren zijn of de 24/7-bereikbaarheid ervan. Met de invoering van de digitale meter vanaf 2019 komt er fundamentele verbetering voor de opvolging van de verbruiken en vooraf betaalde opladingen.

Communicatie met de klanten

Samenwerking met gemeenteloketten

Er zijn tal van nauwe samenwerkingen tussen onze klantenkantoren en de loketten van de steden en gemeenten. Energie- en woonloketten op één gemeenschappelijke locatie fungeren dan als een adviespunt en one-stop-shop of uniek loket voor de burger. Tegelijk is er synergie mogelijk door enerzijds samen de klanten beter te bedienen en anderzijds efficiënter te werken, terwijl beide partijen minder middelen moeten inzetten.

Werken en stroomonderbrekingen raadpleegbaar op website

Iedereen kan via de website www.fluvius.be bekijken welke werken in uitvoering zijn. Het gaat om zo'n paar honderdduizend grotere en kleine werven per jaar. 'Werken van Fluvius' vormt een aanvulling op de online tool met informatie over geplande en ongeplande stroomonderbrekingen www.fluvius.be/stroomonderbrekingen.

Geen stroom?

De webtoepassing www.fluvius.be/geenstroom begeleidt klanten - via pc, tablet of smartphone - stap voor stap bij een stroomuitval. Ze kunnen ermee achterhalen of de oorzaak ligt aan het elektriciteitsnet of aan hun binneninstallatie. In een aantal gerichte stappen helpen we de klant om, indien mogelijk, de stroom zelf weer in te schakelen. Als dat niet mogelijk is, vertelt de tool meteen of het probleem aan de eigen installatie ligt, of aan het distributienet. Zo vermijden klanten een nutteloos bezoek van een Fluvius-technicus en dus ook de bijhorende verplaatsingsvergoeding.

Meldnummer voor mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis

Personen met een spraak- en/of gehoorstoornis die gas ruiken, thuis zonder stroom vallen of te ma-

ken hebben met storingen of defecten op het net, kunnen een sms-codebericht sturen naar de wachtdienst via het voorbehouden nummer 8635. Meer info hierover via www.fluvius.be/contact.

Initiatief duidelijkere energiefactuur

Vanuit het ministerie van consumentenzaken wordt werk gemaakt van een sterke vereenvoudiging van de energiefactuur. Een recente enquête en een aanbeveling van het Platform tegen Armoede en de Koning Boudewijnstichting tonen aan dat veel klanten, zowel kwetsbare groepen als anderen, het vaak moeilijk hebben om alle elementen van hun energiefactuur goed te begrijpen.

Voor de meeste consumenten is hun zelfgekozen energieleverancier de partij die instaat voor de opmaak en verzending van de facturen. De Fluvius-DNB's treden in Vlaanderen ook op als sociale leverancier voor klanten die omwille van betalingsproblemen niet bij een commerciële energieleverancier terecht kunnen. Ook wij juichen, vanuit die specifieke opdracht, elk initiatief om de energiefactuur voor klanten eenvoudiger, duidelijker en leesbaarder te maken toe. We willen dan ook graag meewerken om die 'nieuwe' factuur effectief mogelijk te maken.

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

ECOLOGISCH

Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen

Zeker in de energiesector zijn duurzaamheid en klimaatbeleid niet meer weg te denken. Het energiesysteem is zonder enige twijfel een vitaal onderdeel van het economisch en ecologisch weefsel. SIBELGAS en Fluvius nemen tal van initiatieven rond duurzaamheid en klimaatdoelstellingen. Denk daarbij aan de principiële keuze voor led in openbare verlichting of de actieve promotie en ondersteuning van duurzame mobiliteit. SIBELGAS werkt ook mee aan de doelstellingen die werden afgesloten in het kader van het burgemeestersconvenant.

Verder zijn er verschillende (langlopende) initiatieven waarin we elk jaar opnieuw bijdragen aan een antwoord op de energie- en klimaatuitdagingen van onze samenleving:

Engagement Energievisie en Energiepact

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om het energiesysteem koolstofarm te maken, wat aansluit op de klimaat- en energiedoelstellingen die in het klimaatakkoord van Parijs COP21 zijn opgenomen. In de komende jaren wordt Fluvius met zijn expertise een belangrijke partner voor de Vlaamse overheid om deze energievisie in de praktijk om te zetten en de energietransitie te realiseren.

Daarom werd, samen met een dertigtal andere actoren, de engagementsverklaring voor een Vlaamse Energievisie en Energiepact ondertekend. Dit traject is nodig om de Vlaamse klimaat- en energiedoelstellingen voor 2020 en later te realiseren en kreeg de naam 'Stroomversnelling' mee.

Burgemeestersconvenant

SIBELGAS schaart zich als partner van de gemeenten ten volle achter de milieuafspraken die in de burgemeestersconvenanten zijn opgenomen. In die convenanten zeggen de lokale en regionale overheden vrijwillig toe om de energie-efficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen op hun grondgebied te verhogen. Het burgemeestersconvenant bestaat uit 4 stappen:

- nulmeting van het volledige grondgebied en van het gemeentelijke patrimonium;
- strategisch Energie Actie Plan (SEAP) met ondersteuning van ons dienstenaanbod;

- implementatie SEAP: in een 6-stappenplan wordt vooral gefocust op het ontzorgen van de openbare besturen rond alle te nemen stappen;
- de monitoring en implementatieverslagen.

Er werden met de meeste territoriale coördinatoren (streekontwikkelingsmaatschappijen, provincies, ...) samenwerkingsovereenkomsten ondertekend. Op die manier wordt de opgebouwde expertise met de lokale besturen gedeeld. Diverse initiatieven werden ontwikkeld zoals de energievraagkaart die het toekomstige energie- en klimaatbeleid uitstippelt, een koude-warmteatlas, ...

Er is nauwe samenwerking met de lokale besturen en dit op vele domeinen. Het volledige gamma werd gebundeld in een handige overzichtsbundel die aan de gemeentebesturen werd voorgesteld. Deze bundel is ook terug te vinden op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Burgemeestersconvenant.

Smart cities & communities

Hoe pakken we het energie- en klimaatbeleid het best aan? Een deel van de oplossing ligt in de uitbouw van slimme steden of Smart Cities, die inzetten op efficiënte en slimme technologieën om te streven naar een goede leefbaarheid. Immers, wereldwijd leeft vandaag ongeveer de helft van de bevolking in stedelijke gebieden. Tegen 2050 zal dat meer dan twee derde zijn. Fluvius engageert zich in diverse projecten om steden slimmer te maken en als structurele partner een kader te bieden om steden en gemeenten te ondersteunen om 'energie-slimmer' te worden. In dat kader werd een specifieke dienstverlening ontwikkeld binnen de Energiediensten aan Lokale Besturen (EDLB) rond onder meer slimme netten, duurzame mobiliteit, slimme openbare verlichting en warmtenetten.

Smart Grid - Speerpuntcluster Energie

Vlaanderen wil zijn internationale positie versterken door de industrie, de onderzoekswereld en de overheid te verenigen rond grootschalige en ambitieuze initiatieven. Hiervoor worden innovatieve speerpuntclusters gelanceerd om werkgelegenheid en economische toegevoegde waarde te creëren. Vanuit Smart Grids Flanders is de speerpuntcluster energie, Flux50. Binnen deze speerpuntcluster werden 5 innovatorzones geïdentificeerd: Energie cloud platformen, microgrids, multi-energie in wij-

ken, energiehavens en intelligente renovatie. Er zijn haalbaarheidsstudies binnen deze zones waaraan de DNB's deelnemen via Fluvius. We nemen deel aan de haalbaarheidsstudies rond data en micro-grids ter ondersteuning van commerciële initiatieven op dit vlak en om ons eigen aanbod te toetsen.

Energiefitsessies

In samenwerking met steden, gemeenten en provincies worden gratis avondlijke informatiesessies georganiseerd, bedoeld voor 3 doelgroepen:

- voor wie graag snel energie en geld bespaart (ook huurders);
- voor wie zijn woning energiezuiniger en comfortabeler wil maken, met focus op muur- en raamisolatie, dakisolatie, verwarming en warmtepompen;
- voor wie bouw- of renovatieplannen heeft.

Samenwerken voor duurzame mobiliteit

Voor steden, gemeenten en provincies werd een aantal concrete acties ontwikkeld om hen te ondersteunen in hun beleid rond duurzame mobiliteit. Eén van de opties om over te schakelen naar een efficiënter en duurzamer wagenpark, is de vervanging van voertuigen op benzine of diesel door alternatieven op elektriciteit of aardgas. Fluvius biedt daarvoor de Mobiscan aan (een gratis analyse van de bestaande vloot). En dankzij de schaalgrootte van de Fluvius-groep in aankoopdossiers kunnen inte-

ressante voorwaarden worden bedongen voor de aankoop van duurzame voertuigen en elektrische fietsen. Meer daarover op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Duurzame mobiliteit.

Energierapport voor lokale besturen

Jaarlijks wordt aan de gemeenten, via Fluvius, een energierapport bezorgd dat dient als ondersteuning voor het klimaatbeleid van de gemeenten. Veel steden en gemeenten hebben zich namelijk (via het burgemeestersconvenant) tot doel gesteld om de CO₂-uitstoot op hun grondgebied met 20 % te verminderen en zelfs al verder, om tegen 2030 mee de Europese doelstelling van 40 % CO₂-reductie te helpen behalen.

Dit rapport wordt kosteloos aan de gemeenten aangeboden en geeft inzicht in het effect van de klimaatacties opgezet door het gemeentebestuur, de evolutie hiervan en het resultaat versus de doelstelling.

Vergelijk je energieverbruik

Is het dak van je woning al geïsoleerd? Denk je aan zonnepanelen? Verbruik je meer of minder energie dan een gelijkaardig gezin in een gelijkaardige woning? Om een antwoord te krijgen op die vragen kun

2.4 Dienstverlening van SIBELGAS

je terecht op de website van Fluvius, rubriek 'zetjehoningopdekaart'. Je vult er een korte vragenlijst in over je woning en ontdekt in vier eenvoudige stappen of jouw verbruik lager of hoger ligt dan het gemiddelde. Bovendien biedt de tool ook handige tips en tricks om kosten en energie te besparen en krijg je meer informatie over de specifieke BENOvatie-maatregelen die de staat van jouw woning kunnen verbeteren. Het databeheer gebeurt via een samenwerking met de City Portal applicatie van EnergyVille. Het project loopt in negen Europese landen met de steun van het Intelligent Energy Europe programma van de Europese Unie.

BENOveren en energiepremies

De Vlaamse overheid zet via de DNB's in op een reeks energiezuinige investeringen met premie. De term BENOveren werd geboren en staat voor nog beter renoveren dan gebruikelijk. Hoe sneller je BENOveert, hoe sneller je profiteert van de vele voordelen: een lager energieverbruik, minder CO₂-uitstoot, meer wooncomfort en een betere verhuur- of verkoopprijs voor je woning. BENOveren is vandaag nog geen verplichting, tenzij je woning onder de energiestatistiek valt (bij nieuwbouw of grondige renovaties).

De campagne 'Ik BENOveer' informeert over het belang van hogere ambities op het vlak van energiestatistiek, een goede planning en deskundig advies. Zo kunnen de kandidaat-verbouwers de verschillende renovatiestappen in de meest logische volgorde uitvoeren. De Vlaamse overheid ondersteunt BENOveren met drie steunmaatregelen:

BENOveren in groep

we ondersteunen de collectieve aanpak van renovatiewerken van woningen, wooneenheden of woongebouwen door samen te werken met projectbegeleiders. Er is een aanbod voor collectieve renovatieprojecten, waarvoor men kan inschrijven. Elk project moet minstens tien woningen of wooneenheden uit dezelfde buurt bevatten die intekenen op hetzelfde thematische collectieve projectaanbod.

Energiepremies voor bestaande woningen

Enkel voor bestaande woningen worden nog REG-premies toegekend voor dak-, vloer- en buitenmuurisolatie, HR-beglazing ramen, warmtepomp en zonneboiler. Voor beschermde klanten zijn de pre-

mies (vb. condensatieketel) hoger. Voor dak-, muur- of glasisolatie van huurwoningen, bewoond door kwetsbare doelgroepen, is er extra ondersteuning via een projectbegeleider.

Totaalrenovatiebonus

Een totaalrenovatie wordt aangemoedigd met een bonus bovenop de premies wanneer men minimaal drie energiebesparende maatregelen combineert binnen de vijf jaar. Daarvoor kan via Fluvius een beroep worden gedaan op de BENO-pass, die automatisch gecreëerd wordt bij de eerste premie-aanvraag voor de woning. De bonus is geldig voor dak-, glas-, muur- en vloerisolatie, voor de warmtepomp, de zonneboiler en ventilatie.

Nieuwe regelgeving energiepremies 2019

Algemeen kan gesteld worden dat met de nieuwe regeling de premies voor 2019 lager liggen en projecten moeten voldoen aan strengere voorwaarden. De premies worden opgedeeld in huishoudelijke premies, waaronder ook de premies voor Sociale EnergieEfficiëntieprojecten (SEEP) en de burenpremie, en niet-huishoudelijke premies.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen?

Huishoudelijke premies

- de premie voor dakisolatie daalt in 2019 van 6 euro naar 4 euro per m² indien de werken uitgevoerd worden door een aannemer en van 3 euro naar 2 euro per m² bij doe-het-zelfwerk;

- de bedragen voor premies van na-isolatie van spouw- en/of buitenmuren en vloerisolatie blijven ongewijzigd;
- de premie voor hoogrendementsglas geldt alleen nog bij een U-waarde van maximaal 1,0 W/m²K in plaats van 1,1 W/m²K vandaag;
- de geplande verlaging van de premie voor zonneboilers vanaf 2019 gaat niet door;
- nieuw is de premie voor de warmtepompboiler die alleen gebruikt wordt voor de productie van sanitair warm water. Die premie is niet cumuleerbaar met een zonneboiler en is alleen cumuleerbaar met een warmtepomp als de warmtepompboiler eerst werd geplaatst. De premie bedraagt 400 euro en maximaal 40 procent van de factuur. Deze premie wordt erkend als maatregel voor de Burenpremie, maar dus niet voor de BENO-pass;
- de huishoudelijke premies voor beschermde klanten blijven ongewijzigd.

Sociale EnergieEfficiëntie-projecten (SEEP)

Voorheen het Sociaal DakisolatieProject (SDIP). Kwetsbare gezinnen huren vaak noodgedwongen een energievervlindende woning op de private markt. Hoewel investeren in dakisolatie, spouwmuurisolatie of hoogrendementsbeglazing de energiefactuur kan drukken, ligt het voor de huurders niet voor de hand om dat te doen. Ook de huisbaas zelf blijkt vaak niet te investeren omdat hij er weinig belang bij heeft, gezien hij de energiefactuur niet betaalt. De Sociale EnergieEfficiëntie-projecten komen hieraan tegemoet met begeleiding op maat én een extra hoge premie.

Niet-huishoudelijke premies

De premies voor bestaande niet-woongebouwen kennen dezelfde wijzigingen als de huishoudelijke premies. De premie voor de warmtepompboiler wordt ook voor deze categorie ingevoerd. Tot 2 kW gelden dezelfde bedragen als voor woningen. Indien het vermogen hoger ligt dan 2 kW geldt de volgende berekening:

2019: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW
+ 80€ x (vermogen – 2);

2020: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW
+ 60€ x (vermogen – 2);

2021-2023: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW
+ 40€ x (vermogen – 2).

Er geldt wel een beperking voor niet-woongebouwen, zijnde een maximumpremie tot 5.040 euro in 2019, 3.780 euro in 2020, 2.520 euro in 2021-2023.

Energiemanagement lokale besturen

Elke stad of gemeente beschikt over een patrimonium dat behoefte heeft aan energie, zoals gebouwen, voertuigen, openbare verlichting. Dat vraagt om opvolging en evaluatie om gefundeerd beleidsbeslissingen te kunnen nemen over nieuwe investeringen om finaal meer greep te krijgen op de jaarlijkse energiefactuur. Reeds verschillende jaren kunnen de openbare besturen hiervoor een beroep doen op het energieboekhoudpakket Comeet (ex-Eandis), maar de vervanger staat intussen klaar.

Dat is E-lyse, het energiemanagementsysteem waarmee steden en gemeenten hun energiebeleid kunnen sturen. De basis blijft natuurlijk nog steeds energieverbruiken. Met E-lyse kunnen openbare besturen naast gebouwen ook het verbruik van de voertuigen of de openbare verlichting controleren. E-lyse berekent de energiekost (benaderend) of CO₂-uitstoot (cruciaal in het kader van het Burgemeestersconvenant).

E-lyse werd uitgewerkt in projectvorm, is gestart in april 2017 en liep tot november 2018. Daarvoor is er intensief samengewerkt met een 10-tal pilootgebruikers. In 2018 werden alle lokale besturen uitgenodigd om er gebruik van te maken. Meer info op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Slimme diensten en tools.

REG-actie - Dakisolatie

Tegen 2020 moeten alle daken van zowel woningen als huurwoningen die vóór 1 januari 2006 aangesloten zijn op het elektriciteitsnet, volgens de Vlaamse dakisolatienorm geïsoleerd zijn. Als minimumnorm wordt voor dak- of zoldervloerisolatie een R-waarde (warmteweerstand of het warmte-isulerend vermogen van een materiaal) genomen van 0,75 m² K/W.

Wie in 2018 investeerde in dakisolatie kreeg steun van de overheid via een fiscaal voordeel van 30 % en via Fluvius is een premie te bekomen voor het plaatsen van dak- of zoldervloerisolatie in bestaande woningen aangesloten op het elektriciteitsnet vóór 1 januari 2006.

Kerk van Beigem

2. BEHEERSVERSLAG 2018

2.5 Eandis/Infrac – Fluvius

Fusie tot Fluvius System Operator van Eandis en Infrac

De Raden van Bestuur van Eandis System Operator en Infrac keurden het voorstel tot fusie tot de nieuwe werkmaatschappij Fluvius System Operator goed en dit met ingang vanaf 1 juli 2018. Deze principebeslissing werd aan de aandeelhouders van de beide werkmaatschappijen voorgelegd en door hen ook aanvaard. De Algemene Vergadering van elke DNB, en dus ook van SIBELGAS, bevestigde zijn participatie in de werkmaatschappij Fluvius afzonderlijk op de Algemene Vergadering van juni 2018. Vanaf 1 juli treedt Fluvius op als werkmaatschappij.

De idee van een integratie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat op vele terreinen samenwerking tussen beide groepen loont, zowel inzake efficiëntie als qua financiële baten. Eandis System Operator en Infrac, en de DNB's die op hen een beroep doen, hebben vele gelijklopende belangen. Zij werken bovendien beide in eenzelfde wetgevende en regelgevende context. De uitdagingen waarmee ze zich geconfronteerd zien, zijn identiek.

Aan het management van beide werkmaatschappijen werd opdracht gegeven om de voorbereiding en formalisering van een volledige integratie/sa-

menwerking uit te werken in de loop van het tweede semester 2017 met formele behandeling binnen de bestuursorganen begin 2018 en formalisering in de Buitengewone Algemene Vergaderingen uiterlijk juni 2018. De integratie van de werkmaatschappijen heeft geen directe impact op de DNB's uit beide groepen. De gekende merknamen Eandis en Infrac bleven tijdelijk naar het grote publiek nog bestaan tot 7 februari 2019.

Organisatieschema Fluvius System Operator

Overeenkomstig de statuten van de distributienetbeheerders, moet Fluvius System Operator het organisatieschema van haar diensten jaarlijks voorleggen aan de Raad van Bestuur van SIBELGAS.

Het dagelijks bestuur van Fluvius System Operator cvba berust bij het Managementcomité en bestaat uit zestien personen:

- Frank Vanbrabant: CEO;
- Walter Van den Bossche: Gedelegeerd Bestuurder;
- Raf Bellers: Directeur Supply Chain;
- Paul Coomans: Directeur Netbeheer;
- Jean Pierre Hollevoet: Directeur Netbeheer;
- Wim Den Roover: Directeur Netuitbating (waaronder de regio's ressorteren);
- David Termont: Directeur Financieel Beheer;

2.5 Eandis/Infrac – Fluvius

- Chris Buyse: Directeur Programma;
- Tom Ceuppens: Directeur Klantendienst;
- Nick Vandeveldde: Directeur Secretariaat-Generaal;
- Eric Beliën: Directeur HR & Communicatie;
- Werner Verlinden: Directeur HR & Communicatie;
- Donald Vanbeveren: Directeur Regulering en Strategie;
- Herman Remmerie: Directeur Regulering en Strategie;
- Guy Cosyns: Directeur Databeheer;
- Filip Van Rompaey: Directeur ICT-beheer.

Eind december 2018 werd mevrouw Ilse Van Belle toegevoegd als Directeur HR & Communicatie, met ingang op 1 februari 2019.

Regioerschikking operationele diensten Fluvius

De fusie van Eandis en Infrac naar Fluvius System Operator, die o.a. het realiseren van synergiën beoogt, bracht een aantal specifieke uitdagingen met zich mee. Op het terrein is er bijvoorbeeld de fusie van 10 Eandis-regio's en 4 Infrac-regio's. Het betreft hier zogenaamde overlappende gebieden en de vorming van 12 'hybride regio's', bestaande uit zowel ex-Infrac als ex-Eandis gemeenten, met vooralsnog verschillende organisaties, verschillende processen, verschillende systemen en een verschillend aanbod van disciplines over de regio's en gemeenten heen.

Hoewel juridisch eengemaakt op 1 juli 2018, blijven de bestaande verschillen in Fluvius System Operator op het vlak van geografie, organisatie, processen, applicaties en aanbod op korte termijn verder operationeel beheerd in functie van continuïteit en veiligheid. Op middellange termijn zal er maximaal geharmoniseerd worden om op lange termijn te integreren en te uniformiseren binnen het nieuwe Fluvius operating model. Deze transformatie zal stapsgewijs gebeuren over de volgende jaren.

De herschikking van de 300 (voorheen 308) gemeenten naar 12 uniforme Fluvius-regio's, die ingaat op 1 januari 2019, houdt rekening met een aantal essentiële criteria:

- specifieke geografische factoren (netwerkconfiguraties, aantal DNB's en gemeenten in een regio);
- relatiebeheer (gekende gemeentelijke fusies, ...);
- werkvolumes (aantal EAN's elektriciteit, aardgas, kabeltelevisie en riolering);
- mobiliteit (verplaatsingen, bereikbaarheid, continuïteit wachtdiensten, ...).

Voor elk van de twaalf Fluvius regio's werd een Regio-manager aangeduid. Hij of zij zal, samen met enkele rechtstreekse medewerkers, elk gemeentebestuur binnen hun werkingsgebied informeren over hun organisatorische structuur en over hun rechtstreekse contactgegevens.

Ontbinding Fluvius cvba

Fluvius cvba werd als dochteronderneming van Eandis en Infrac opgericht in december 2016, in eerste instantie als samenwerkingsverband voor de end-to-end slimmeterketting. Door de fusie van Eandis en Infrac werd dit zonder voorwerp. Daarom werd Fluvius cvba door de buitengewone Algemene Vergadering van 26 mei 2018 ontbonden met invereffeningstelling. De activiteiten worden opgenomen door Fluvius System Operator.

Synductis

Synductis, dochteronderneming van Fluvius, is een gezamenlijk initiatief waarbij Vlaamse nutsbedrijven uit allerlei sectoren betrokken zijn met als gedeelde doelstelling de effectieve beperking van de hinder die wordt veroorzaakt door infrastructuurwerken op het openbaar domein.

Volgende maatschappijen zijn vennoot in Synductis: Fluvius, Aquafin, Farys, IWVA, IWVB, Pidpa, Proximus en de Watergroep. Er lopen nog contacten met andere nutsmaatschappijen met het oog op een uitbreiding van de activiteiten van Synductis. Zo is voorzien dat op 25 januari 2019 AWW, het Agentschap Wegen en Verkeer, door middel van een samenwerkingsovereenkomst toetreedt als nieuwe partner van Synductis. Daarmee vergroot het samenwerkingsverband zijn slagkracht met het oog op meer eenvoud, minder uitgaven en minder hinder in de straat.

Het aantal projecten op het terrein waar Synductis zijn meerwaarde aantoonst, neemt stelselmatig toe. De lokale overheden zijn meer en meer overtuigd van de voordelen van een gedegen en tijdige coördinatie van nutswerken zoals Synductis die kan aanbieden.

Open data

De netbeheerders beschikken over heel wat gegevens van het elektriciteits- en aardgasverbruik of het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting. Die

informatie kan nuttig zijn voor tal van partijen. Daarom werd beslist om een deel van die gegevens van de DNB's, conform de privacywetgeving en GDPR (onder geaggregeerde en geanonimiseerde vorm), gratis aan te bieden als 'open data', via de website van Fluvius.

De term 'open data' verwijst naar niet-privacygevoelige digitale gegevens die vrij beschikbaar worden gesteld. Applicatieontwikkelaars, studie bureaus, energiedienstverleners of lokale besturen kunnen ze gratis gebruiken voor hun onderzoek en ontwikkeling. Het aanbod zal stapsgewijs verder worden uitgebreid.

Met deze 'open data' stimuleren we innovatie en de ontwikkeling van vernieuwende producten en diensten. Bovendien bouwen we voort aan een open, actieve en betrouwbare relatie met al onze klanten, partners, lokale besturen en overheden. Dat ligt in lijn met alle initiatieven, onderzoeken en studieprojecten die we als energiekenniscentrum ondersteunen. Zo dragen we ook een steentje bij aan de klimaatdoelstellingen.

Innovatieve projecten

Fluvius heeft enkele opvallende innovatieprojecten opgestart. Dankzij deze projecten kan Fluvius ervaring verwerven met nieuwe toepassingen die allemaal passen in de energietransitie, dit is de omslag naar een systeem van decentrale, hernieuwbare en koolstofarme energievormen ter vervanging van de klassieke energievormen.

Energieopslagsysteem

In het logistiek centrum in Lokeren hebben we een innovatief energieopslagsysteem geïnstalleerd. Een slimme batterijcontainer is er gekoppeld aan de zonnepanelen op het dak van het distributiecentrum. Zo kan Fluvius overschotten aan zonnestroom opslaan voor de momenten wanneer er onvoldoende zon is. Deze energie wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het opladen van de elektrische vorkheftrucks. Naast het distributiecentrum in Lokeren heeft Fluvius trouwens ook al zonnepanelen geplaatst in de sites Melle, Sint-Niklaas, Erembodegem, Turnhout en Deurne. In 2018 kwam daar de vernieuwde site in Mechelen bij.

Green Energy Park

In de gemeente Zellik werkt Fluvius mee aan een project van een CO₂-neutraal slim net ('Green Energy Park'); dit net zal onder meer instaan voor de bevoorrading van 72 bedrijven op het plaatselijk researchpark.

Living Tomorrow

Het bestaande contract met Living Tomorrow werd hernieuwd en verlengd voor de periode 2018-2024. Deze samenwerking draait in hoofdzaak rond enkele thema's, zoals smart cities en sensibilisering over leven en werken in de toekomst.

Flexhub

Ten slotte is Fluvius één van de partners achter 'Flexhub'. Alle Belgische distributienetoperatoren en Elia werkten samen om een IT-systeem ('data hub')

Sint-Katarinakerk van Diegem

voor flexibiliteit op de elektriciteitsmarkt tot stand te brengen. Dit systeem laat toe snel te berekenen hoeveel flexibiliteit een grote gebruiker of groep van gebruikers in een bepaalde periode heeft geleverd. Flexhub vervult zo een belangrijke rol in de transitie van de energiemarkt.

Ecobossen-project

In 2016 is toenmalig Eandis gestart met zijn ecobossen-project. Dit is gekoppeld aan de bedrijfsdoelstelling om de CO₂-uitstoot per werknemer tegen 2020 met minstens 20 % te verminderen. De concrete resultaten van de eigen milieu-inspanningen bepalen de omvang van de oppervlakte nieuw bos die wordt aangelegd. Dit mechanisme spoort de medewerkers aan in hun inspanningen voor duurzame mobiliteit en ondersteunt de lokale besturen in hun engagement om de eigen klimaatdoelstellingen te behalen. Zo werd al in Duffel 1,3 ha nieuw bos aangeplant met ongeveer 3.000 inheemse bomen. In maart 2018 hebben onze medewerkers in Ninove 1 hectare bos aangeplant. Deze actie loopt over vijf jaar, voortaan binnen Fluvius.

Eandis en Infrax ontwikkelen proefproject 'zonedelen'

Om de productie van hernieuwbare energie een boost te geven en om wie zelf geen zonnepanelen heeft te laten meegenieten van het rendement, wil de Vlaamse Regering 'zonedelen' mogelijk maken.

De focus ligt op residentiële netgebruikers die geen zonnepanelen (PV) op hun eigen dak kunnen of willen plaatsen en eigenaars van grote daken die hun dak willen ter beschikking stellen voor een grote zonnepaneleninstallatie. Wie mee investeert in een zonnepaneleninstallatie zal dit onmiddellijk verrekenend zien op de eigen energiefactuur.

Voor deze nieuwe toepassing dient nog de nodige regelgeving te worden uitgewerkt. De distributienetbedrijven en de leveranciers zullen samen deze nieuwe datadienst uittesten om de technologie te verfijnen en op punt te zetten. De bedoeling is om 'zonedelen' zo snel mogelijk in heel Vlaanderen mogelijk te maken.

3. FINANCIËLE VERSLAGGEVING

3.1 Financieel beleid

De VREG heeft einde augustus 2018, na een openbare raadpleging, een beslissing geveld over de grootte en de bestemming van de regulatoire saldi over de periode 2010-2014. Daarbij werd beslist om de definitieve saldi rond de niet-beheersbare kosten volledig aan de tarieven toe te kennen en de saldi van de beheersbare kosten voor de jaren 2010 en 2011 voor de helft en voor de jaren 2012 tot en met 2014 volledig aan de tarieven, m.a.w. de eindklant, toe te wijzen met verrekening in de boekjaren 2019 en 2020. De Raad van Bestuur kon evenwel niet akkoord gaan met de vooropgestelde behandeling van de saldi van de beheersbare kosten. Op de Raad van Bestuur van september 2018 werd beslist een verzoekschrift tot vernietiging van de beslissingen van de VREG in te dienen bij de geëigende instanties.

Het Hof van Beroep te Brussel heeft op 27 februari 2019 in deze zaak de vraag van de distributienetbeheerders tot vernietiging van de VREG-beslissing van augustus 2018 inzake de omvang en de toewijzing van de regulatoire saldi 2010-2014, ontvankelijk verklaard maar als ongegrond afgewezen.

De beslissing, over resultaten van het verleden, werd boekhoudkundig verwerkt door opname van de kosten onder de rubriek 'niet-recurrente bedrijfskosten' (4.464.426,73 euro) met als tegenpost de overlopende rekeningen met betrekking tot de regulatoire saldi over de door de CREG gereguleerde periode. In dit kader werd het gedeelte van de bonus op de beheersbare kosten voor 2013 en 2014 voor een totaal bedrag van 1.406.933,04 euro eveneens finaal in resultaat opgenomen via de niet-recurrente bedrijfsopbrengsten.

De regulatoire saldi voor de periode 2010-2014 bedragen per 31 december 2018 nog 10.959.283,23 euro.

Regulatoire saldi periode 2015-2018

De regulatoire saldi voor deze periode per 31 december 2018 betreffen respectievelijk:

- 2015: 415.693,75 euro
- 2016: 1.609.888,60 euro
- 2017: 293.692,11 euro
- 2018: -76.145,84 euro

Wat de rapportering over de resultaten 2015, 2016 en 2017 betreft dient opgemerkt te worden dat deze regulatoire saldi finaal bevestigd werden. De openstaande balansposten voor 2018 werden berekend conform het VREG-model.

Op 24 augustus 2016 legde de VREG de tariefmethodologie voor de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders voor de periode 2017-2020 vast volgens de regelgeving in het Energiedecreet. De tariefmethodologie omvat de regels, de berekeningen en de rapporteringen waarmee de tarieven voor elektriciteits- en aardgasdistributie worden bepaald. In de VREG-methodologie bestaan er exogene, niet-exogene, overige kosten en regulatoire saldi.

Het inkomen van een distributienetbeheerder uit zijn distributienettarieven zal enerzijds dienen ter dekking van zijn exogene kosten en anderzijds van zijn niet-exogene kosten. De ontstane saldi tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten ter dekking van deze exogene kosten zijn voor rekening van de distributienetgebruikers. De niet-exogene kosten zijn onderhevig aan een inkomstenregulering waarin door de VREG een kapitaalkostenvergoeding wordt opgenomen. De overige kosten zijn voor rekening van de distributienetbeheerder.

De VREG zal een toegelaten inkomen uit periodieke distributienettarieven bepalen per distributienetbeheerder en per jaar van de reguleringsperiode met onderscheid tussen exogene, niet-exogene en overige kosten.

Hierbij vestigen wij de aandacht op het feit dat de overgedragen saldi met betrekking tot het boekjaar 2018 zo goed mogelijk werden ingeschat, rekening houdende met alle beschikbare informatie. Er zal echter maar zekerheid zijn over deze bedragen na de definitieve goedkeuring van deze saldi door de VREG. Deze onzekerheid omvat dat de controle door de regulator nog aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende delta's die dan achteraf nog dienen verwerkt te worden via aanpassingen van het regulatoir actief/passief of via het resultaat van het volgende boekjaar.

Binnen onze opdrachthoudende vereniging werd een positief resultaat gerealiseerd van 3.621.931,70 euro. Vertrekkende van dit resultaat wordt in de resultaatverwerking globaal een bedrag van 5.176.803,42 euro onttrokken aan het eigen vermogen zodat wij voorstellen 8.798.735,12 euro als vergoeding van het kapitaal toe te kennen.

De Raad van Bestuur stelt bijgevolg een uitkering van dividend voor die in globaliteit in lijn ligt met de eerder aan de deelnemers van de opdrachthoudende vereniging opgegeven begrotingsvooruitzichten.

Op 1 juli 2018 kwam een fusie door overname van Infrac cvba door Eandis System Operator cvba tot stand. De vennootschap die op die manier ontstond, wijzigde meteen ook zijn naam in Fluvius System Operator cvba.

De beide voormalige werkmaatschappijen Eandis System Operator en Infrac (samen met hun geassocieerde distributienetbeheerders) ‘verdeelden’ tot voor kort de Vlaamse markt voor de energiedistributie onder elkaar. Geleidelijk aan groeide bij beide groepen het besef dat hun gedeelde belangen groter waren geworden dan de voordelen van een aparte, concurrentiële opstelling naar de Vlaamse steden en gemeenten. De grote uitdagingen die gepaard gaan met de energietransitie, zware investeringen in riolering en andere worden immers best aangepakt in een structuur die een maximum aan schaalvoordelen en synergieën kan bieden.

Met deze integratie komen Infrac en Eandis ook tegemoet aan wat de Vlaamse Regering in haar visienota's had verwoord over hoe zij de toekomstige structuren in de Vlaamse energiesector zag.

Fluvius cvba was opgericht op 27 december 2016 door Eandis System Operator en Infrac met de bedoeling concrete onderlinge synergieën te ontwikkelen ter ondersteuning van het distributienetbeheer en andere activiteiten. Daarbij kreeg de slimme meterketting prioriteit.

Voor Fluvius geldt dat de fusie van zijn beide aandeelhouders leidde tot een situatie waarin alle aandelen in één hand verzameld worden. Daarom werd beslist tot ontbinding met invereffeningstelling van deze vennootschap. Dit gebeurde op 28 mei 2018.

Er werden nooit activiteiten uitgeoefend of omzet geboekt in Fluvius cvba.

Warmte@Vlaanderen cvba was opgericht op 18 mei 2016. De vennootschap stond onder bepaalde voorwaarden in voor de distributie en de levering van warmte. Ze had als opdracht de bouw en het onderhoud van installaties die nodig zijn voor deze warmte-activiteit. De aandeelhouders van Warmte@Vlaanderen waren Eandis System Operator en Infrac, elk voor 50 %. Gelet op de fusie van Eandis met Infrac en het feit dat daardoor alle aandelen van Warmte@Vlaanderen in één hand terechtkwamen, werd beslist deze vennootschap formeel te ontbinden met invereffeningstelling. Deze stap werd gezet op 27 april 2018.

Ook deze vennootschap heeft nooit operationele activiteiten uitgeoefend; er werd evenmin omzet geboekt in Warmte@Vlaanderen.

Elektriciteit

Het te bestemmen resultaat van het boekjaar bedraagt 1.698.166,34 euro. In de resultaatverwerking wordt 156.094,95 euro van de reserves en een bedrag van 1.132.629,97 euro toegevoegd van vorig boekjaar. Er wordt 1.018.448,65 euro terug overgedragen naar volgend boekjaar. Uiteindelijk wordt een te verdelen winst van 1.968.442,61 euro bekomen.

Gas

Het te bestemmen resultaat van het boekjaar bedraagt 1.923.765,36 euro. In de resultaatverwerking wordt 489.021,07 euro van de reserves en een bedrag van 4.776.364,45 euro toegevoegd van vorig boekjaar. Er wordt 358.858,37 euro terug overgedragen naar volgend boekjaar. Uiteindelijk wordt een te verdelen winst van 6.830.292,51 euro bekomen.

Totaal van de te verdelen winst

Het totaal van de te verdelen winst bedraagt 8.798.735,12 euro. Aan de gemeenten wordt 14,65 euro toegekend, aan IBE 1.968.436,11 euro en aan IBG 6.830.284,36 euro en dit op basis van artikel 43 van de statuten.

Balans en resultatenrekening

Mevrouwen, Mijne heren

Er dient geen melding gemaakt te worden van enig belangenconflict bij leden van de Raad van Bestuur.

Verder hebben wij geen kennis van feiten en/of gebeurtenissen die zich kunnen voordoen en die een belangrijk impact zouden kunnen hebben op het resultaat of de staat van activa en passiva van onze opdrachthoudende vereniging met betrekking tot het jaar 2018.

De Raad van Bestuur
12 maart 2019

3.1 Financieel beleid

3.1.1. BALANS NA WINSTVERDELING PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA	CODES	2018	2017
VASTE ACTIVA	20/28	193.514.199,66	192.452.464,77
II. IMMATERIELE VASTE ACTIVA	21	1.532.553,83	1.613.707,35
III. MATERIELE VASTE ACTIVA	22/27	191.956.407,02	190.813.518,61
A. Terreinen en gebouwen	22	1.664.707,26	1.612.089,20
B. Installaties, machines, uitrusting	23	179.837.710,41	179.126.942,45
C. Meubilair en rollend materieel	24	524.330,63	401.257,14
E. Overige materiële vaste activa	26	7.238,61	9.706,98
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	9.922.420,11	9.663.522,84
IV. FINANCIËLE VASTE ACTIVA	28	25.238,81	25.238,81
B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282	25.238,81	25.238,81
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	35.323.274,37	50.964.610,30
V. VORDERINGEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	29	131.513,46	207.450,14
A. Handelsvorderingen	290	131.513,46	207.450,14
VI. VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	3	703.514,64	236.943,09
B. Bestellingen in uitvoering	37	703.514,64	236.943,09
VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	40/41	10.508.431,22	11.564.073,20
A. Handelsvorderingen	40	9.360.522,97	10.724.184,60
B. Overige vorderingen	41	1.147.908,25	839.888,60
IX. LIQUIDE MIDDELEN	54/58	5.129,55	541,33
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	490/1	23.974.685,50	38.955.602,54
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	228.837.474,03	243.417.075,07

PASSIVA	CODES	2018	2017
EIGEN VERMOGEN	10/15	73.943.876,99	79.121.101,84
I. KAPITAAL	10	70.923.545,67	70.923.967,10
A. Geplaatst kapitaal	100	70.923.545,67	70.923.967,10
III. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	12	—	—
IV. RESERVES	13	1.643.024,30	2.288.140,32
A. Wettelijke reserve	130	24.789,35	24.789,35
B. Onbeschikbare reserves	131		
2. Andere	1311	—	—
D. Beschikbare reserves	133	1.618.234,95	2.263.350,97
V. OVERGEDRAGEN WINST/VERLIES	14	1.377.307,02	5.908.994,42
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	62.620,70	69.235,70
VII. PROVISIES VOOR RISICO'S EN LASTEN			
4. Andere risico's en lasten	163/5	62.620,70	69.235,70
SCHULDEN	17/49	154.830.976,34	164.226.737,53
VIII. SCHULDEN OP MEER DAN 1 JAAR	17	121.511.916,69	126.252.353,05
A. Financiële schulden	170/4		
4. Kredietinstellingen	173	121.511.916,69	126.252.353,05
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	42/48	19.726.294,45	20.336.707,76
A. Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	42	4.740.436,36	4.616.448,26
B. Financiële schulden	43		
2. Overige leningen	439	1.726.317,33	5.434.148,55
C. Handelsschulden	44		
1. Leveranciers	440/4	5.784.762,26	6.012.753,50
D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	1.601.579,05	1.221.831,98
E. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45		
1. Belastingen	450/3	1.047.140,23	400.079,06
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	—	—
F. Overige schulden	47/48	4.826.059,22	2.651.446,41
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	492/3	13.592.765,20	17.637.676,72
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	228.837.474,03	243.417.075,07

3.1 Financieel beleid

COMMENTAAR OP DE BALANS

Hierna vindt u de commentaar op de verschillende rubrieken van de balans per 31 december 2018, die wij u ter goedkeuring voorleggen.

ACTIVA	2018	2017
II. IMMATERIELE VASTE ACTIVA	1.532.553,83	1.613.707,35
Immateriële inbreng van de vennoten		
Deze rubriek bevat de kosten voor de projecten 'slimme meters/ netten/gebruikers' en voor de projecten rond warmtenetten welke geactiveerd en over 5 jaar afgeschreven worden.	1.532.553,83	1.613.707,35
III. MATERIELE VASTE ACTIVA	191.956.407,02	190.813.518,61
Deze rubriek is een weergave van de RAB-waarde (Regulated Asset Base); dit is de door de regulator aanvaarde waarde van de activa. Ze vertegenwoordigen de volgende waarden:		
- aanschaffingswaarde: uitgaven	350.444.999,36	342.695.728,79
tussentijdse afschrijvingen	-41.923.553,26	-40.701.270,38
- afschrijvingen	-166.006.217,73	-161.796.955,81
- aanpassing van de boekwaarde	49.441.178,65	50.616.016,01
- aangepaste boekwaarde op het einde van het boekjaar	191.956.407,02	190.813.518,61
IV. FINANCIELE VASTE ACTIVA	25.238,81	25.238,81
1. Deelnemingen		
Deelneming in Eandis	25.238,81	25.238,81
V. VORDERINGEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	131.513,46	207.450,14
A. Handelsvorderingen		
Omvat het gedeelte van de vorderingen op openbare besturen m.b.t. uitgevoerde EDLB-werken dat pas in de volgende boekjaren inbaar wordt.		
VI. VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	703.514,64	236.943,09
B. Bestellingen in uitvoering		
Het gaat hier alleen om uitgaven voor werkzaamheden voor rekening van derden, in uitvoering op 31 december en slechts na de uitvoering aan te rekenen.		
VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	10.508.431,22	11.564.073,20
A. Handelsvorderingen	9.360.522,97	10.724.184,60
Deze rekening omvat:		
- gewone klanten, bedragen verschuldigd door de klanten voor levering van elektriciteit en gas	8.637.334,16	10.506.170,79
- derden voor diverse werkzaamheden, aansluitingen, openbare verlichting en signalisatie	367.145,29	118.885,48

	2018	2017
- nog op te maken facturen en creditnota's	—	—
- derden voor twijfelachtige vorderingen verminderd met de geboekte waardeverminderingen	356.043,52	99.128,33
B. Overige vorderingen	<u>1.147.908,25</u>	<u>839.888,60</u>
Deze rekening omvat:		
- nog te verkopen groene stroomcertificaten uit zonne-energie	659.816,00	153.952,00
- diverse debiteuren		
- omvat de bedragen verschuldigd door de Staat en derden o.a. de te recupereren bijdrage op de energie, de CREG-bijdrage en de bijdrage sociaal fonds	3.094,06	564,35
- betaalde voorschotten	1.902,88	1.602,95
- terug te vorderen belastingen, btw	483.095,31	683.769,30
IX. LIQUIDE MIDDELEN	5.129,55	541,33
Saldo van onze zichtrekeningen bij de banken alsook het positief saldo van de rekening-courant bij Fluvius System Operator		
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	23.974.685,50	38.955.602,54
Omvatten:		
- over te dragen pensioenlasten:	8.191.160,33	8.237.133,96
Het tijdens de volgende boekjaren ten laste te nemen saldo van de pensioenlasten die werden uitbetaald door de verbonden vennootschap Electrabel in de vorm van kapitaal of verzekeringspremies ten gunste van zijn personeel dat voorheen was toegewezen aan de distributieactiviteiten op het grondgebied van de intercommunale		
- overdracht ingevolge rol als sociale leverancier	1.879.578,19	1.743.570,49
- regulatoire overdrachten	13.202.411,85	28.404.134,73
- rente op financiering EDLB	851,72	1.130,85
- REG-premies + aardgasfonds FIGAS	—	3.000,00
- provisie voor te ontvangen creditnota's van inkoop energie	700.683,41	566.632,51
- andere rekeningen		
Verworven opbrengsten	—	—
TOTAAL DER ACTIVA	228.837.474,03	243.417.075,07

3.1 Financieel beleid

PASSIVA	2018	2017
I. KAPITAAL	70.923.545,67	70.923.967,10
Per 31 december is het kapitaal ingedeeld als volgt: Op 31.12.2018: 3.264.362 aandelen C, geplaatst en volledig volstort Op 31.12.2017: 3.264.379 aandelen C, geplaatst en volledig volstort		
III. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	—	—
Deze rubriek bevat het resterend gedeelte van de RAB- meerwaarde op gereguleerde activa. De historische meerwaarde werd in 2003 geïncorporeerd in het kapitaal.		
IV. RESERVES	1.643.024,30	2.288.140,32
A. Wettelijke reserve	24.789,35	24.789,35
B. Onbeschikbare reserves	—	—
Omvat de afschrijvingen op de meerwaarde der installaties in dienst en de herwaarderingsmeerwaarden van de gesloopte installaties. Een belangrijk deel van deze reserves werd in 2003 geïncorporeerd in het kapitaal.		
C. Beschikbare reserves	1.618.234,95	2.263.350,97
Betreft de gewone reserves elektriciteit en gas		
V. OVERGEDRAGEN WINST/VERLIES	1.377.307,02	5.908.994,42
Betreft het overgedragen resultaat m.b.t. de activiteiten elektriciteit en gas en de aangerekende distributienetvergoeding aan I.V.E.G.		
VII. PROVISIES VOOR RISICO'S EN LASTEN	62.620,70	69.235,70
Provisies m.b.t. het fonds van 25 miljoen euro ter financiering van de vervanging van enkelvoudige door tweevoudige uurmeters		
VIII. SCHULDEN OP MEER DAN 1 JAAR	121.511.916,69	126.252.353,05
Lening bij Belfius, KBC, ING en BNP Paribas Fortis ter financiering van de distributie-installaties, alsook de doorrekening van obligatieleningen en de EMTN-obligatieleningen uitgegeven door Eandis.		
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE 1 JAAR	19.726.294,45	20.336.707,76
A. Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	4.740.436,36	4.616.448,26
Betreft de aflossing van de leningen op lange termijn die in de loop van het volgend boekjaar wordt terugbetaald		
B. Financiële schulden	1.726.317,33	5.434.148,55
Aandeel SIBELGAS in de cash-pool		
C. Handelsschulden	5.784.762,26	6.012.753,50
- Bevat vooral nog aan de leveranciers te betalen beheersfacturen en netverliezen	4.490.419,68	4.676.597,80
- Nog te ontvangen facturen (voornamelijk vergoeding ELIA)	1.294.342,58	1.336.155,70

PASSIVA	2018	2017
D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	<u>1.601.579,05</u>	<u>1.221.831,98</u>
Deze rekening is onderverdeeld als volgt:		
- Voorschotten op jaarlijks verbruik: bedrag van de voor gas- en elektriciteitsverbruik opgestelde voorschotrekeningen, in het raam van de jaarlijkse meterstandopname, te regulariseren met de jaarlijkse rekening	966.347,02	897.275,48
- Vooruitbetalingen op bestellingen	8.469,74	12.931,13
- Door de klanten gestorte voorschotten voor nog uit te voeren werken	626.762,29	311.625,37
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	<u>1.047.140,23</u>	<u>400.079,06</u>
1. Belastingen	1.047.140,23	400.079,06
Voorname­lijk de bedragen verschuldigd door onze inter­communale aan het Bestuur der Rechtstreekse Belastingen voor de bedrijfsvoorheffing, Belgische winstbelastingen en energiebijdrage		
2. Bezoldigingen en sociale lasten	—	—
Nog uit te betalen presentiegelden		
F. Overige schulden	<u>4.826.059,22</u>	<u>2.651.446,41</u>
- Klanten		
- de waarborgen op verbruik gestort door de klanten	8.472,81	8.272,81
- waarborg in afwachting van storting bankgarantie	700,00	700,00
- Diverse crediteuren waarin omvat:		
- storting van Distrigas ingevolge de aanbeveling van 12 maart 2003 van het C.C.E.G., welke later in overleg met FIGAS in resultaat zal genomen worden	58.752,11	63.826,66
- De Vennoten		
- voor het bruto-dividend van het boekjaar, onder aftrek van de gestorte voorschotten aan de aandeelhouders. Onder de opschortende voorwaarde van de goedkeuring van de jaarrekeningen door de Algemene Vergadering, zullen de dividenden aan de Vennoten gestort worden met eventuele afhouding van de roerende voorheffing	4.499.935,12	2.436.699,19
- terugbetaling aan gemeenten Brussels Hoofdstedelijk Gewest	421,43	—
- Nog te verrekenen bedragen	209.239,14	93.409,14
- Bankwaarborg juridisch geschil	48.538,61	48.538,61
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	<u>13.592.765,20</u>	<u>17.637.676,72</u>
- Over te dragen opbrengsten	13.592.765,20	17.637.676,72
TOTAAL DER PASSIVA	<u>228.837.474,03</u>	<u>243.417.075,07</u>

3.1 Financieel beleid

3.1.2. RESULTATENREKENING PER 31 DECEMBER 2018

KOSTEN	CODES	2018	2017
BEDRIJFSRESULTATEN			
II. BEDRIJFSKOSTEN	60/64	53.520.094,73	64.243.990,72
A. Handelsgoederen, gronden hulpstoffen	60		
1. Inkopen	600/8	24.406.706,45	24.723.689,55
B. Diensten en diverse goederen	61	15.262.809,99	29.860.170,56
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	8.134.437,21	8.228.725,70
E. Waardeverminderingen op handelsvorderingen	631/4	-24.065,59	28.859,76
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7	-6.615,00	-12.915,00
G. Andere bedrijfskosten	640/8	1.282.394,94	1.415.460,15
I. Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	4.464.426,73	—
FINANCIELE RESULTATEN			
V. FINANCIELE KOSTEN	65	3.844.082,72	3.983.684,04
A. Kosten van schulden	650	3.842.997,78	3.982.673,41
C. Andere financiële kosten	652/9	1.084,94	1.010,63
UITZONDERLIJKE RESULTATEN			
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	66	—	—
E. Andere uitzonderlijke kosten	664/8	—	—
BELASTINGEN			
X. A. BELASTINGEN	670/3	1.767.939,68	4.596.270,64
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
XI. WINST VAN HET BOEKJAAR	9904	3.621.931,70	8.550.997,87
TOTAAL	60/67	62.754.048,83	81.374.943,27

OPBRENGSTEN	CODES	2018	2017
BEDRIJFSRESULTATEN			
I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/74	62.745.713,23	81.345.087,57
A. Omzet	70	56.106.644,98	58.032.064,15
B. Wijziging in de bestellingen in uitvoering	71	466.571,55	-388.143,24
D. Andere bedrijfsopbrengsten	74	4.765.563,66	23.701.166,66
E. Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	1.406.933,04	—
FINANCIELE RESULTATEN			
IV. FINANCIELE OPBRENGSTEN	75	8.335,60	28.884,28
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751	7.145,59	27.692,47
C. Andere financiële opbrengsten	752/9	1.190,01	1.191,81
UITZONDERLIJKE RESULTATEN			
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	76	—	—
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9	—	—
BELASTINGEN			
X. A. REGULARISERING VAN BELASTINGEN	77	—	971,42
TOTAAL	70/77	62.754.048,83	81.374.943,27
TE BESTEMMEN RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
XIII. TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	9905	3.621.931,70	8.550.997,87
RESULTAATVERWERKING			
A. Te bestemmen winstsaldo	9906		
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	9905	3.621.931,70	8.550.997,87
2. Overgedragen winst van het vorige boekjaar	14P	5.908.994,42	2.688.641,16
B. Onttrekking aan het eigen vermogen	791/2		
2. Aan de reserves	792	645.116,02	1.404.854,58
C. Toevoeging aan het eigen vermogen			
2. Aan de wettelijke reserves	6920	—	—
3. Aan de overige reserves	6921	—	—
D. Over te dragen resultaat			
1. Over te dragen winst	14	-1.377.307,02	-5.908.994,42
F. Uit te keren winst	694/6		
1. Vergoeding van het kapitaal	694	8.798.735,12	6.735.499,19

3.1 Financieel beleid

3.1.3. TOELICHTING

II. STAAT VAN DE IMMATERIELE VASTE ACTIVA	Codes	Boekjaar
KOSTEN VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051P	7.499.585,96
Mutaties tijdens het boekjaar		
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8021	576.240,67
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	8031	—
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8041	—
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051	8.075.826,63
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121P	5.885.878,61
Mutaties tijdens het boekjaar		
Geboekt	8071	657.394,19
Teruggenomen want overtollig	8081	—
Verworven van derden	8091	—
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	8101	—
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8111	—
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121	6.543.272,80
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	210	1.532.553,83

3.1 Financieel beleid

III. STAAT VAN DE MATERIELE VASTE ACTIVA

(post 22 tot 26 van de activa)	Codes	Terreinen en gebouwen (post 22)	Installaties, machines en uitrusting (post 23)
A. AANSCHAFFINGSWAARDE			
Per einde van het vorige boekjaar	815	1.939.161,55	287.624.157,75
Mutaties tijdens het boekjaar:			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa (*)	816	92.076,90	—
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	817	—	3.045.664,47
Overboekingen van een post naar een andere (+)	818	—	9.085.685,68
Per einde van het boekjaar	819	2.031.238,45	293.664.178,96
B. MEERWAARDEN			
Per einde van het vorige boekjaar	825	—	50.616.016,01
Mutaties tijdens het boekjaar:			
Geboekt	821	—	—
Verworven van derden	822	—	—
Afgeboekt (-)	823	—	6.749,15
Overboekingen van een post naar een andere (+)	824	—	-1.168.088,21
Per einde van het boekjaar	825	—	49.441.178,65
C. AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	832	327.072,35	159.113.231,31
Mutaties tijdens het boekjaar:			
Geboekt	827	39.458,84	7.246.415,21
Teruggenomen want overtollig	828	—	—
Verworven van derden	829	—	—
Afgeboekt (-)	830	—	1.923.911,11
Overboekingen van een post naar een andere (+)	831	—	-1.168.088,21
Per einde van het boekjaar	832	366.531,19	163.267.647,20
D. NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR (A)+(B)-(C)	833	1.664.707,26	179.837.710,41
(*) waarvan tussenkomsten:			-1.857.227,70

Meubilair en rollend materieel (post 24)	Overige vaste activa (post 26)	Activa in aanbouw (post 27)	TOTAAL
2.340.511,78	427.104,49	9.663.522,84	301.994.458,41
311.774,09	—	9.504.736,05	9.908.587,04
175.781,78	—	160.153,10	3.381.599,35
—	—	-9.085.685,68	—
2.476.504,09	427.104,49	9.922.420,11	308.521.446,10
—	—	—	50.616.016,01
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	6.749,15
—	—	—	-1.168.088,21
—	—	—	49.441.178,65
1.939.254,64	417.397,51	—	161.796.955,81
188.700,60	2.468,37	—	7.477.043,02
—	—	—	—
—	—	—	—
175.781,78	—	—	2.099.692,89
—	—	—	-1.168.088,21
1.952.173,46	419.865,88	—	166.006.217,73
524.330,63	7.238,61	9.922.420,11	191.956.407,02
		168.977,80	

3.1 Financieel beleid

	Codes	Ondernemingen met een deelnemings-verhouding	Andere ondernemingen
IV. STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA			
(post 28 van de activa)			
1. Deelnemingen en aandelen			
Per einde van het vorige boekjaar	8392	25.238,81	—
Aanschaffingen	8362	—	—
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372	—	—
Geboekte waardeverminderingen tijdens het boekjaar	8472	—	—
NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	282	25.238,81	—
2. Vorderingen			
NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	285P	—	—
Mutatie tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	—	—
Terugbetalingen	8593	—	—
Overige mutaties	8633	—	—
NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285	—	—
VII. OVERLOPENDE REKENINGEN			
Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa			
Over te dragen kosten		8.202.769,27	
Verworven opbrengsten		15.771.916,23	
VIII. STAAT VAN HET KAPITAAL			
A. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL			
1. Geplaatst kapitaal (post 100 van de passiva)			
- Per einde van het vorige boekjaar	8700	70.923.967,10	
- Wijzigingen tijdens het boekjaar		-421,43	
- Per einde van het boekjaar	8701	70.923.545,67	
2. Samenstelling van het kapitaal	Codes	Waarde	Aantal aandelen
2.1. Soorten aandelen			
Aandelen C1		70.923.545,67	3.264.362
2.2. Aandelen op naam of aan toonder			
Op naam	8702		3.264.362
IX. PROVISIE VOOR ANDERE RISICO'S EN LASTEN		Boekjaar	
Ventilatie van de rubriek 163/9 van de passiva			
D. Overige risico's en kosten			
- een voorziening m.b.t. het fonds van een bedrag van 25 miljoen euro ter financiering van de vervanging van enkelvoudige door tweevoudige uurmeters		62.620,70	

X. STAAT VAN DE SCHULDEN	Codes	Boekjaar	
A. SCHULDEN OP MEER DAN 1 JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN			
1. Financiële schulden			
d) Kredietinstellingen	8841	4.740.436,36	
B. SCHULDEN MET EEN RESTERENDE LOOPTIJD VAN MEER DAN 1 JAAR DOCH HOOGSTENS 5 JAAR			
1. Financiële schulden			
d) Kredietinstellingen	8842	55.275.192,73	
C. SCHULDEN MET EEN RESTERENDE LOOPTIJD VAN MEER DAN 5 JAAR			
1. Financiële schulden			
d) Kredietinstellingen	8843	66.236.723,96	
D. SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN			
1. Belastingen (post 450/3 van de passiva)			
b) Niet-ervallen belastingschulden	9073	649.834,60	
c) Geraamde belastingschulden	450	397.305,63	
2. Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 van de passiva)			
b) Andere schulden betreffende bezoldigingen en sociale lasten	9077	—	
XI. OVERLOPENDE REKENINGEN			
Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva			
- Toe te rekenen kosten		6.663.030,02	
- Over te dragen opbrengsten		6.929.735,18	
XII. BEDRIJFSRESULTATEN	Codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
D. WAARDEVERMINDERINGEN (post 631/4)			
2. op handelsvorderingen			
Geboekte	9112	42.070,95	433.991,86
Terugnemingen	9113	-66.136,54	-405.132,10
E. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN (post 635/7)			
Toevoegingen	9115	—	—
Bestedingen en terugnemingen	9116	-6.615,00	-12.915,00
F. ANDERE BEDRIJFSLASTEN (post 640/8)			
Belastingen en andere taksen m.b.t. de exploitatie	640	27.714,80	27.424,68
Andere	641/8	1.254.680,14	1.388.035,47
G. UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN			
1. Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9097	1,2	0,8
2. Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	2.348	1.586
3. Kosten voor de onderneming	617	85.371,42	41.984,25

3.1 Financieel beleid

XIII. FINANCIËLE RESULTATEN	Codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
1. Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
a. Diverse financiële opbrengsten		1.190,01	1.191,81
b. Kapitaalkostvergoeding certificaten		—	—
2. Uitsplitsing van de overige financiële kosten			
a. Diverse financiële kosten		1.084,94	1.010,63
XV. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT	Codes	Boekjaar	
A. UITSPLITSING VAN DE POST 670/3			
1. Belastingen op het resultaat van het boekjaar	9134	1.766.904,69	
a. Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9135	2.250.000,00	
b. Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	9136	483.095,31	
c. Geraamde belastingsupplementen	9137	—	
2. Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	9138	1.034,99	
a. Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	9139	1.034,99	
XVI. ANDERE TAKSEN EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN	Codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
A. De belasting over de toegevoegde waarde, de egalisatiebelasting en de speciale taks in rekening gebracht tijdens het boekjaar:			
1. aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	7.590.665,98	6.031.491,83
2. door de onderneming	9146	17.053.778,00	15.507.698,95
B. De ingehouden bedragen ten laste aan derden, bij wijze van:			
1. Bedrijfsvoorheffing	9147	14.739,27	18.978,49
2. Roerende voorheffing	9148	—	—
XVII. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN		Boekjaar	

- a. Voor wat de langetermijndoordeningen vanuit Fluvius System Operator naar SIBELGAS betreft (retailobligatieleningen, obligatieleningen in het kader van het bestaand EMTN-programma alsook obligatieleningen naar Duits recht (Schuldschein en Namensschuldverschreibung)) aangegaan voor rekening van de opdrachthoudende verenigingen (OV's) stelt SIBELGAS zich zoals de andere opdrachthoudende verenigingen (OV's), onvoorwaardelijk, onherroepelijk, op een niet-hoofdelijke en niet solidaire basis garant voor elk bedrag dat betaalbaar is door de Emittent, voor elke OV beperkt tot het proportioneel aandeel van die OV in het stemgerechtigd kapitaal van haar respectievelijke ex-werkmaatschappij Infrac of Eandis op moment van de uitgifte en enkel voor de leningen van haar respectievelijke ex-werkmaatschappij Infrac of Eandis.
- b. De opdrachthoudende verenigingen hebben de mogelijkheid om in totaal 522 miljoen euro aan thesauriebewijzen uit te geven.
Op 31 december 2018 was er geen opname via deze financiering.

In de loop van het eerste kwartaal van 2019 zal het thesauriebewijzenprogramma worden geactualiseerd. Het programma staat nog op naam van Eandis en zal op naam van Fluvius System Operator komen te staan. Het bedrag wijzigt naar 500 miljoen euro, enkele gebruiksmodaliteiten wijzigen en de borgstellingen zullen worden uitgebreid naar alle opdrachthoudende verenigingen die deel uitmaken van de Economische Groep Fluvius.

- c. In het kader van een kortetermijnkredietprogramma kan Fluvius System Operator onder de vorm van een revolvingkrediet 200 miljoen euro evenals straightloans ten bedrage van 200 miljoen euro opnemen. Op eind 2018 was geen bedrag opgenomen ten behoeve van de financiering van het bedrijfskapitaal en investeringen van de OV's. Ook hier zullen de borgstellingen in de loop van 2019 herzien en aangepast worden naar alle Fluvius-opdrachthoudende verenigingen.
- d. Een bedrag van 6.039.900,00 euro is in de orderrekeningen opgenomen als aandeel van SIBELGAS in de geactualiseerde waarde van de toekomstige verplichtingen (toegezegde pensioenbijdragen, bijdrage in de gezondheidszorgen, tariefvoordelen, afscheid- en jubileumpremies) opgenomen in Fluvius System Operator.
- e. Een bedrag van 2.901.904,04 euro werd in de orderrekeningen opgenomen voor niet-recurrente uitgaven die volgende boekjaren als kosten dienen ten laste genomen te worden ingevolge het opzetten van nieuwe mechanismen verbonden aan de werking van de geliberaliseerde energiemarkt en de rol van SIBELGAS als distributienetbeheerder.
- f. Ten gunste van de Douane en Accijnzen is een bankwaarborg gesteld van 5.000,00 euro ter dekking van de doorstorting van de energiebijdrage aangerekend door SIBELGAS aan de sociale cliënteel.
- g. SIBELGAS ontving bankwaarborgen van verschillende energieleveranciers welke samen 400.700,00 euro bedragen.
- h. Verder valt er ook een juridisch geschil te noteren met Essent inzake gratis distributie van groene stroom (20.070,08 euro) en diverse geschillen met verschillende partijen (129.754,42 euro).
- i. Tot en met 30 juni 2018 maakte SIBELGAS deel uit van de btw-eenheid 'Eandis Economische Groep' (btw BE 0561.896.056). Die bestond tot die datum uit Eandis System Operator cvba, de zeven distributienetbeheerders en de geassocieerde ondernemingen De Stroomlijn en Synductis. Eandis System Operator trad op als de vertegenwoordiger voor deze btw-eenheid.
Na reorganisatie binnen de economische groep en de fusie door overname van Infrac cvba door Eandis System Operator cvba wijzigde de genoemde btw-eenheid vanaf 1 juli 2018 zijn naam in 'Economische Groep Fluvius'. Ook de samenstelling van de btw-eenheid wijzigde vanaf die datum.
Sindsdien omvat de btw-eenheid enkel nog Fluvius System Operator cvba en de geassocieerde ondernemingen De Stroomlijn en Synductis.

XVIII. BETREKKINGEN MET VERBODEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT	Codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
- VERBODEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	9252	25.238,81	25.238,81
Deelnemingen	9262	25.238,81	25.238,81
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292	879.465,60	1.474.915,12
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312	879.465,60	1.474.915,12
Schulden	9352	87.886.326,64	91.884.512,39
Op meer dan één jaar	9362	83.312.240,00	83.312.240,00
Op hoogstens één jaar	9372	4.574.086,64	8.572.272,39
XIX. FINANCIËLE BETREKKINGEN MET BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS	Codes	Boekjaar	Vorig Boekjaar
D. Bezoldigingen ten laste v.d. resultatenrekening			
- aan bestuurders en zaakvoerders	9503	40.745,66	52.992,68
- aan commissarissen	9505	5.660,37	5.668,85
- uitzonderlijke werkzaamheden commissarissen	95061	3.000,00	14.746,00

XX. WAARDERINGSREGELS

ALGEMEEN

De jaarrekening van de opdrachthoudende vereniging is onderworpen aan het administratief toezicht.

Door de regionalisering van de tariefbevoegdheid is vanaf 1 juli 2014 de VREG de bevoegde regulator over de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas geworden in het Vlaams Gewest. Voor de door de VREG gereguleerde activiteiten worden hun richtlijnen toegepast.

ACTIVA

OPRICHTINGSKOSTEN

Alle oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat van het boekjaar genomen.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa waarvan verwacht wordt dat ze een rendement zullen hebben over een periode langer dan het lopende boekjaar worden aan kostprijs gewaardeerd en afgeschreven over een periode van vijf jaar volgens de lineaire methode.

MATERIELE VASTE ACTIVA

- *Aanschaffingswaarden:*

De investeringen worden geboekt aan aanschaffings- of kostprijs met inbegrip van alle toerekenbare kosten. De tussenkomsten van derden in de financiering van de materiële vaste activa worden in mindering geboekt van de overeenkomstige aanschaffingswaarde.

- *Meerwaarden:*

De herwaardering volgens de door de toezichhoudende overheid uitgevaardigde onderrichtingen werd voor het laatst toegepast voor het boekjaar 2002 (omzendbrief 25 april 2003).

Verder bevat deze rubriek ook de meerwaarde afkomstig van de waardering aan economische herconstructiewaarde volgens de richtlijnen van de CREG, definitief vastgelegd in de dading met de CREG op 1 oktober 2007.

Deze meerwaarden worden opgevolgd via een jaarlijkse controleberekening.

- *Afschrijvingen:*

De netto-aanschaffingswaarde wordt lineair afgeschreven.

De gebruikte afschrijvingspercentages bedragen:

2 % voor kabels, lijnen, leidingen, de constructie van administratieve gebouwen en overige zakelijke rechten; ook de totaliteit van de investeringen van vóór 2014 met betrekking tot de administratieve gebouwen behoudt 2 % afschrijvingen;

3 % voor posten, cabines, stations, aansluitingen en meetapparatuur;

4 % voor technische installaties van administratieve gebouwen;

6,67 % voor steunen OV en verlichtingstoestellen, hergebruikte uitrusting in cabines;

10 % voor elektronische meters, telebeheer, centrale afstandsbediening, glasvezel, diverse gereedschappen, meubilair, inrichting van administratieve gebouwen en overige materiële vaste activa;

11,12 % voor inrichting van gehuurde gebouwen;

20 % voor elektronica van administratieve gebouwen en rollend materieel;

33,33 % voor informatica hardware.

De terreinen en de activa in aanbouw worden niet afgeschreven.

- *Buitendienststellingen:*

Bij de buitendienststelling van activa wordt de netto-boekwaarde afgeboekt.

In geval van verkoop wordt tevens de resterende meerwaarde in rekening gebracht.

De nog aanwezige meerwaarde wordt à rato van 2 % per jaar afgeboekt.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De deelnemingen en vorderingen worden geboekt tegen aanschaffingswaarde. De bijkomende kosten worden onmiddellijk ten laste van het resultaat genomen.

Waardeverminderingen worden geboekt en ten laste van het resultaat genomen wanneer blijkt dat, rekening houdend met het eigen vermogen, de rentabiliteit en de toekomstverwachtingen van de betrokken onderneming er zich een duurzame waardevermindering voordoet.

Terugnemingen van waardeverminderingen worden geboekt en in het resultaat opgenomen wanneer de evolutie van de betrokken onderneming dit rechtvaardigt.

Voor andere financiële vaste activa worden dezelfde regels toegepast.

VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING

De bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs omvat alle uitgaven die rechtstreeks verband houden met specifieke projecten en een toerekening van de gemaakte vaste en variabele indirecte kosten in verband met de contractactiviteiten van de Fluvius System Operator op basis van de normale productiecapaciteit.

VORDERINGEN

De vorderingen worden geboekt voor hun nominale waarde.

In het geval van een faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering afgeschreven in overeenstemming met de voorafgaande beslissing in fiscale zaken nr. 2016.534 en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd.

In het kader van de volledige vrijmaking van de energiemarkt in Vlaanderen per 1 juli 2003 werd voor alle openstaande vorderingen per 31 december 2003, ouder dan 6 maanden, een provisie voor oninbaarheid aangelegd. Deze bijkomende provisie wordt verder teruggenomen in functie van de realisatie van ontvangsten op deze vorderingen of aangewend bij definitieve afschrijving ervan.

De vorderingen m.b.t. uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen welke in behandeling zijn bij de dienst Juridisch Beheer - aansprakelijkheid en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten, welke meer dan 6 maanden vervallen zijn, worden als dubieus beschouwd en hiervoor wordt een waardevermindering ten belope van 100 % (exclusief btw) aangelegd.

De vorderingen ingevolge energieleveringen door de distributienetbeheerder worden eveneens in de balans vermeld voor hun nominale waarde.

Jaarlijks wordt een provisie voor oninvorderbare vorderingen berekend en aangelegd op basis van de gemiddelde inningsgraad die resulteert uit de statistische gegevens inzake het betalingsverkeer die opgetekend werden sinds de vrijmaking van de energiemarkt voor de voornaamste klantencategorieën.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan aangetoond worden dat er geen recupereerbaarheid meer mogelijk is, rekening houdende met de voorafgaande beslissing in fiscale zaken nr. 2016.534.

Ook wanneer kan aangetoond worden dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie, wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van eerder reeds aangelegde provisies.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen omvatten geld en tegoeden bij kredietinstellingen (zicht- en termijnrekeningen).

OVERLOPENDE REKENINGEN VAN HET ACTIEF

De tijdens het boekjaar of vorige boekjaren gemaakte lasten die behoren tot één of meerdere latere boekjaren, worden pro rata gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op latere boekjaren.

De gedeelten van opbrengsten waarvan de inning pas plaats zal vinden tijdens één of meer komende boekjaren, worden gewaardeerd tegen het bedrag dat betrekking heeft op het lopende boekjaar.

3.1 Financieel beleid

PASSIVA

VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

Voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd op de balansdatum op basis van een beste schatting van de te verwachten lasten en kosten.

SCHULDEN

De schulden worden gewaardeerd aan de nominale waarde.

De fiscale en sociale voorzieningen worden vastgesteld door evaluatie van de meest waarschijnlijke schuld.

OVERLOPENDE REKENINGEN VAN HET PASSIEF

De toe te rekenen kosten en de over te dragen opbrengsten worden gewaardeerd tegen de bedragen die respectievelijk betrekking hebben op afgesloten of komende boekjaren.

WIJZIGINGEN VAN DE WAARDERINGSMODALITEITEN

Nihil

AFREKENINGSMECHANISME / REGULATOIRE OVERDRACHTEN

Regulatoire saldi periode 2010-2014:

De VREG heeft einde augustus 2018, na een openbare raadpleging, een beslissing gevelde over de grootte en de bestemming van de regulatoire saldi over de periode 2010–2014. Daarbij werd beslist om de definitieve saldi rond de niet-beheersbare kosten volledig aan de tarieven toe te kennen en de saldi van de beheersbare kosten voor de jaren 2010 en 2011 voor de helft en voor de jaren 2012 tot en met 2014 volledig aan de tarieven, m.a.w. de eindklant, toe te wijzen met verrekening in de boekjaren 2019 en 2020. De Raad van Bestuur kon evenwel niet akkoord gaan met de vooropgestelde behandeling van de saldi van de beheersbare kosten. Op de Raad van Bestuur van september 2018 werd beslist een verzoekschrift tot vernietiging van de beslissingen van de VREG in te dienen bij de geëigende instanties.

Het Hof van Beroep te Brussel heeft op 27 februari 2019 in deze zaak de vraag van de distributienetbeheerders tot vernietiging van de VREG-beslissing van augustus 2018 inzake de omvang en de toewijzing van de regulatoire saldi 2010-2014, ontvankelijk verklaard maar als ongegrond afgewezen.

De beslissing, over resultaten van het verleden, werd boekhoudkundig verwerkt door opname van de kosten onder de rubriek 'niet-recurrente bedrijfskosten' (4.464.426,73 euro) met als tegenpost de overlopende rekeningen met betrekking tot de regulatoire saldi over de door de CREG gereguleerde periode. In dit kader werd het gedeelte van de bonus op de beheersbare kosten voor 2013 en 2014 voor een totaal bedrag van 1.406.933,04 euro eveneens finaal in resultaat opgenomen via de niet-recurrente bedrijfsopbrengsten. De regulatoire saldi voor de periode 2010-2014 bedragen per 31 december 2018 nog 10.959.283,23 euro.

Regulatoire saldi periode 2015-2018:

De regulatoire saldi voor deze periode per 31 december 2018 betreffen respectievelijk:

- 2015: 415.693,75 euro
- 2016: 1.609.888,60 euro
- 2017: 293.692,11 euro
- 2018: -76.145,84 euro

Wat de rapportering over de resultaten 2015, 2016 en 2017 betreft dient opgemerkt te worden dat deze regulatoire saldi finaal bevestigd werden. De openstaande balansposten voor 2018 werden berekend conform het VREG model.

Op 24 augustus 2016 legde de VREG de tariefmethodologie voor de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders voor de periode 2017-2020 vast volgens de regelgeving in het Energiedecreet. De tariefmethodologie omvat de regels, de berekeningen en de rapporteringen waarmee de tarieven voor de elektriciteits- en aardgasdistributie worden bepaald.

In de VREG-methodologie bestaan er exogene, niet-exogene, overige kosten en regulatoire saldi.

Het inkomen van een distributienetbeheerder uit zijn distributienettarieven zal enerzijds dienen ter dekking van zijn exogene kosten en anderzijds van zijn niet-exogene kosten. De ontstane saldi tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten ter dekking van deze exogene kosten zijn voor rekening van de distributienetgebruikers. De niet-exogene kosten zijn onderhevig aan een inkomstenregulering waarin door de VREG een kapitaalkostenvergoeding wordt opgenomen. De overige kosten zijn voor rekening van de distributienetbeheerder.

De VREG zal een toegelaten inkomen uit periodieke distributienettarieven bepalen per distributienetbeheerder en per jaar van de reguleringsperiode met onderscheid tussen exogene, niet-exogene en overige kosten.

Hierbij vestigen wij de aandacht op het feit dat de overgedragen saldi met betrekking tot het boekjaar 2018 zo goed mogelijk werden ingeschat, rekening houdende met alle beschikbare informatie. Er zal echter maar zekerheid zijn over deze bedragen na de definitieve goedkeuring van deze saldi door de VREG.

Deze onzekerheid omvat dat de controle door de regulator nog aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende delta's die dan achteraf nog dienen verwerkt te worden via aanpassingen van het regulatorisch actief/passief of via het resultaat van het volgende boekjaar.

WIJZIGING VAN DE VOORSTELLING

Nihil.

XXI. BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

SIBELGAS heeft geen bijkantoren. Wat betreft de risico's en onzekerheden waarmee SIBELGAS zou kunnen te maken hebben, alsook voor het gebruik van financiële instrumenten, verwijzen wij naar VOL 6.20 en de boekhoudkundige besluiten.

Fluvius System Operator heeft twee ratings. De eerste rating is bij Moody's en staat sinds 29 juni 2018 op A3 met positieve vooruitzichten. Daarnaast heeft Fluvius System Operator sinds 5 oktober 2018 ook een A+ rating met stabiele vooruitzichten bij Creditreform Rating.

Vanaf het boekjaar 2015 is SIBELGAS onderworpen aan de vennootschapsbelasting. In dit kader werd er op 20 september 2016 met de dienst voorafgaande beslissingen in fiscale zaken een voorafgaande beslissing (ruling nr. 2016.534) vastgelegd om zekerheid te bekomen inzake de toepassing van de vennootschapsbelasting op de verschillende elementen (kapitaal, herwaarderingsmeerwaarden, notionele interestaftrek, enz...) uit het fiscaal dossier van onze DNB's. Deze ruling blijft van toepassing tot en met het aanslagjaar 2020.

Gebeurtenis na balansdatum.

Naast een eerste zaak (zie financieel verslag van de Raad van Bestuur) heeft de Raad van Bestuur een tweede zaak bij het Hof van Beroep ingesteld tegen de beslissing van de VREG om een bijkomende besparing (de zogenaamde x'-factor) op te leggen aan de opdrachthoudende verenigingen naar aanleiding van de integratie van Infrac en Eandis. Deze x'-factor besparing zou bovenop de besparingen komen die Fluvius zelf reeds had vooropgesteld als gevolg van de fusie. Een uitspraak wordt niet verwacht vóór het einde van het eerste kwartaal van 2019.

3.1.4. SOCIALE BALANS

Zonder voorwerp aangezien de intercommunale geen werknemers heeft ingeschreven in het personeelsregister en die verbonden zijn met de onderneming door een arbeidsovereenkomst of een stageovereenkomst bedoeld door het Koninklijk Besluit nr. 230 van 21 december 1983.

3.1 Financieel beleid

EVOLUTIE VAN HET AANTAL MAATSCHAPPELIJKE AANDELEN PER VENNOOT

AANDELEN C1	Op 31.12.2018	Op 31.12.2017
NOORD		
GRIMBERGEN	2	2
MACHELEN	2	2
MEISE	2	2
VILVOORDE	2	2
WEMMEL	2	2
	10	10
ZUID		
ANDERLECHT	—	1
BRUSSEL	—	2
EVERE	—	2
GANSHOREN	—	2
JETTE	—	2
SINT-JOOST-TEN-NODE	—	2
SCHAARBEEK	—	2
R.D.E.	—	4
	—	17
IBE	1.790.033	1.790.033
IBG	1.474.319	1.474.319
TOTAAL AANDELEN C1	3.264.362	3.264.379
TOTAAL AANDELEN C	3.264.362	3.264.379

WINSTVERDELING

	Boekjaar 2018 (in euro)
Aangesloten gemeenten	14,65
IBE	1.968.436,11
IBG	6.830.284,36
TOTAAL	8.798.735,12

Het Tuchhuis te Vilvoorde

3. FINANCIËLE VERSLAGGEVING

3.2 Verslag van de Commissaris - IBR

Verslag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering van de Opdrachthoudende Vereniging SIBELGAS over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de Opdrachthoudende Vereniging SIBELGAS (de “Vereniging”), leggen wij u ons Commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van Commissaris door de Algemene Vergadering van 27 juni 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de Algemene Vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de Opdrachthoudende Vereniging SIBELGAS uitgevoerd gedurende 17 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vereniging over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze jaarrekening omvat de balans op 31 december 2018, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting. Het balanstotaal bedraagt EUR 228.837.474 en de resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 3.621.932.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vereniging per 31 december 2018, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestan-

daarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie ‘Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening’ van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vereniging de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheid – Onzekerheid m.b.t. afrekeningsmechanismen

Wij vestigen de aandacht op toelichting VOL 6.19 waarin het bestuursorgaan melding maakt van de onzekerheid die voortvloeit uit de afrekeningsmechanismen die bepalend zijn voor de vaststelling van de omzet en als gevolg het resultaat.

Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vereniging om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vereniging te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de Commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een Commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vereniging;

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vereniging om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons Commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons Commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vereniging.

3.2 Verslag van de Commissaris - IBR

Verantwoordelijkheden van de Commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herzien in 2018) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 100 §1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vereniging.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.
- Tijdens het boekjaar werd een interimdividend uitgekeerd waarover wij het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten

Antwerpen, 29 april 2019

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Frederic Poesen
Bedrijfsrevisor

Verklarende woordenlijst

BENOveren

Nog beter renoveren in een zo duurzaam mogelijke woning

CPT

Clean Power for Transport, actieplan voor duurzamere mobiliteit

CREG

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (federale regulator)

DIS

Decreet houdende de Intergemeentelijke Samenwerking

DMS

Distribution Management System, voor actief beheer van (slimme) netten

DNB

Distributienetbeheerder

EAN-code

European Article Numbering, elke aansluiting voor elektriciteit en aardgas heeft een unieke identificatiecode van 18 cijfers

EDLB

Energiediensten voor Lokale Besturen

Elia

Transportnetbeheerder elektriciteit, beheert het hoogspanningsnet

EPC

Energieprestatiecertificaat

Fluxys

Transportnetbeheerder aardgas, beheert het hogedruknet aardgas

Gas.be

Vereniging van Belgische transport- en distributienetbeheerders van aardgas (voorheen KVVG)

HVAC

Heating, ventilation en airconditioning

LAC

Lokale Adviescommissie, overlegorgaan voor mensen met betaalmoeilijkheden

LNE

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

OV

Openbare verlichting

REG

Rationeel Energiegebruik

SODV

Sociale openbaredienstverplichtingen, door de overheid opgelegde ondersteunende maatregelen voor klanten met betaalmoeilijkheden

VEA

Vlaams EnergieAgentschap

VEB

Vlaams Energiebedrijf

VREG

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

V-test

Module op www.vreg.be om de prijzen van de energieleveranciers te vergelijken

WKK

Warmtekrachtkoppeling, gezamenlijk opwekken via een motor van warmte en (elektrische) kracht

Nuttige contacten

Gasreuk	0800 65 0 65
Storingen en defecten	078 35 35 00
Defecte straatlampen	gratis online melden: www.fluvius.be
Infolijn	078 35 35 34
Mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis	waarschuw ons via SMS

Website

www.fluvius.be

Klantenkantoor

Toekomststraat 38 – 1800 Vilvoorde

Secretariaat Sibelgas

Werkhuizenkaai 16 – 1000 Brussel

Nieuw adres vanaf 1 september 2019:

Laurent Benoit Dewezplein 6, 1800 Vilvoorde

De Ommegang van Brussel (foto pagina's 22 en 23).
(copyright foto Louis-Philippe Breydel)

